

nova gradiška

PROVEDBENI PROGRAM

GRADA NOVA GRADIŠKA

za razdoblje 2021. - 2025.

prosinac, 2021.

Za Grad Nova Gradiška:
Sintagma consulting d.o.o.
Prosinac, 2021.

Sadržaj

1. UVOD	3
1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Grada Nova Gradiška	3
1.2. Zakonodavni okvir	4
1.3. Strateški okvir	5
2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	7
2.1. Osnovni podaci	7
2.1.1. Položaj i smještaj	7
2.2.2. Proračun Grada Nova Gradiška	8
2.2.3. Gradska uprava i digitalizacija	9
2.2. Stanovništvo	10
2.3. Obrazovanje	15
2.4. Kulturno-povijesna baština	19
2.5. Civilno društvo	20
2.6. Sport	21
2.7. Zdravstvena i socijalna skrb i zaštita	22
2.8. Tržište rada	24
2.9. Poduzetništvo	27
2.10. Poduzetnička infrastruktura – IPNG	29
2.11. Poljoprivreda	33
2.12. Turizam	36
2.13. Uređenje naselja – infrastruktura	38
2.13.1. Prometna infrastruktura	38
2.13.2. Željeznička infrastruktura	38
2.13.3. Telekomunikacijska mreža	39
2.13.4. Vodno-komunalna infrastruktura	39
2.13.5. Gospodarenje otpadom, OIE i zaštita okoliša	40
2.14. Vatrogastvo i civilna zaštita	45
3. VIZIJA, MISIJA I SWOT ANALIZA	46
3.1. Vizija	46
3.2. Misija	47
3.3. SWOT analiza	47
4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA GRADA NOVA GRADIŠKA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2025.	54

4.1. Razvojne mjere, aktivnosti i projekti	54
4.2. Financijski, akcijski i terminski plan provedbe razvojnih projekata	63
5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA	65
5.1. Praćenje i izvještavanje	65
5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja.....	66

1. UVOD

1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Grada Nova Gradiška

U razdoblju do 2020. godine važeći strateški dokument Grada Nova Gradiška bila je Strategija razvoja Grada Nova Gradiška do 2020. godine sukladno Zakonu o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske (*»Narodne novine« broj 123/17, članak 26.*). Gradsko vijeće Grada Nova Gradiška, na sjednici održanoj 22. 7. 2020. godine, donijelo je *Odluku o produljenju važenja Strategije razvoja Grada Nova Gradiška do 2020. godine (KLASA: 023-05/20-04/01, URBROJ: 2178/15-01-20-3)*. Važenje iste produženo je do 31. 12. 2021. godine, a ostat će na snazi do trenutka usvajanja Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. godine.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave kratkoročni su akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat. Slijedom navedenog, *Odlukom o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje od 2021. do 2025. godine (KLASA: 306-02/21-01/08, URBROJ: 2178/15-02-21-09)* pokrenut je proces pripreme izrade dokumenta službenog naziva Provedbeni program Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. Za potrebe procesa izrade Programa imenovana je i radna skupina u sljedećem sastavu:

1. Borislav Vidošić, zamjenik gradonačelnika Grada Nova Gradiška
2. Ljiljana Ranisavljević, UO za financije Grada Nova Gradiška
3. Zlatko Zebić, Stručna služba Grada Nova Gradiška
4. Tomislav Sigurnjak, UO za komunalne djelatnosti Grada Nova Gradiška
5. Jasna Lasović, UO za komunalne djelatnosti Grada Nova Gradiška
6. Andrea Štengl, UO za komunalne djelatnosti Grada Nova Gradiška
7. Stjepan Posavčević, UO za komunalne djelatnosti Grada Nova Gradiška
8. Ivana Kulić, UO za financije Grada Nova Gradiška
9. Ana Aberle-Brčić, UO za financije Grada Nova Gradiška
10. Mihaela Đeraj, Stručna služba Grada Nova Gradiška
11. Vera Trobić, Dječji vrtić Nova Gradiška
12. Danijela Juranović, Pučko otvoreno učilište „Matija Antun Relković“
13. Miroslav Pišonić, Gradski muzej Nova Gradiška
14. Ernestina Straga-Šašić, Gradska knjižnica Nova Gradiška
15. Tomislav Orlovac, Javna vatrogasna postrojba Nova Gradiška

Osim toga, angažirana je vanjska konzultantska tvrtka, Sintagma consulting d.o.o., koja sudjeluje u koordinaciji svih aktivnosti izrade Provedbenog programa i pratećih dokumenata te u pripremi istih.

Proces izrade Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. godine odvija se u nekoliko faza, kako slijedi:

1. Izrada analize stanja
2. Definiranje baze projekata koji će se započeti i/ili realizirati do 2025. godine
3. SWOT Analiza
4. Prijedlog vizije i smjerova razvoja
5. Razrada mjera, aktivnosti i projekata, u skladu sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije
6. Izrada financijskog plana provedbe i poveznica s proračunom
7. Izrada Akcijskog plana provedbe razvojnih projekata
8. Predlaganje nacrtu Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025.
9. Usvajanje Provedbenog programa Grada Nova Gradiška

Kao prilozi ovom dokumentu izrađeni su:

- | PRILOG 1. TERMINSKI, AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA
- | PRILOG 2. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA I KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN

Za izradu analize stanja korišteni su interni i eksterni relevantni podaci, poput Izvješća o izvršenju proračuna Grada Nova Gradiška (2016. – 2020.), Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Nova Gradiška (2016. – 2020.), podataka Državnog zavoda za statistiku, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Registra udruga, Upisnika poljoprivrednika te izvješća drugih nacionalnih institucija i službenih baza podataka.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (*»Narodne novine« broj 123/17*) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (*»Narodne novine«, broj 123/17*), Vlada Republike

Hrvatske je 2018. godine donijela *Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* (*»Narodne novine«, broj 89/2018*). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (*Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*), regionalnim, odnosno županijskim (*Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021 – 2027.*) te lokalnim (*Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021 – 2025.*) aktima strateškog planiranja.

U skladu s navedenim, Provedbeni program Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se definirati ciljevi, prioriteti i mjere te razvojni projekti Grada Nova Gradiška, a koji su usklađeni sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata, odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje: NRS 2030.) te Planom razvoja Brodsko-posavske županije za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. Obvezni sadržaj Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021.-2025. utvrđen je člankom 18. *Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* (*»Narodne novine«, broj 89/2018*).

1.3. Strateški okvir

NRS 2030 usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021. – 2027.:

1. Pametnija Europa (*Smarter Europe*),
2. Zelena Europa bez ugljika (*Greener, low-carbon Europe*),
3. Povezanija Europa (*More connected Europe*),
4. Socijalnija Europa (*More social Europe*) i
5. Europa bliža građanima (*Europe closer to citizens*)

Strateški okvir NRS 2030, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje: SC):

📌 Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo

- SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi
- SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom

- SC 4. *Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske*

∠ **Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize**

- SC 5. *Zdrav, aktivan i kvalitetan život*
- SC 6. *Demografska obnova i bolji položaj obitelji*
- SC 7. *Sigurnost za stabilan razvoj*

∠ **Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija**

- SC 8. *Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost*
- SC 9. *Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva*
- SC 10. *Održiva mobilnost*
- SC 11. *Digitalna tranzicija društva i gospodarstva*

∠ **Razvojni smjer 4. Ravnomjieran regionalni razvoj**

- SC 12. *Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima*
- SC 13. *Jačanje regionalne konkurentnosti*

Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. – 2027. definiranim *Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6)*, a koja je u skladu s *Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final)*.

2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

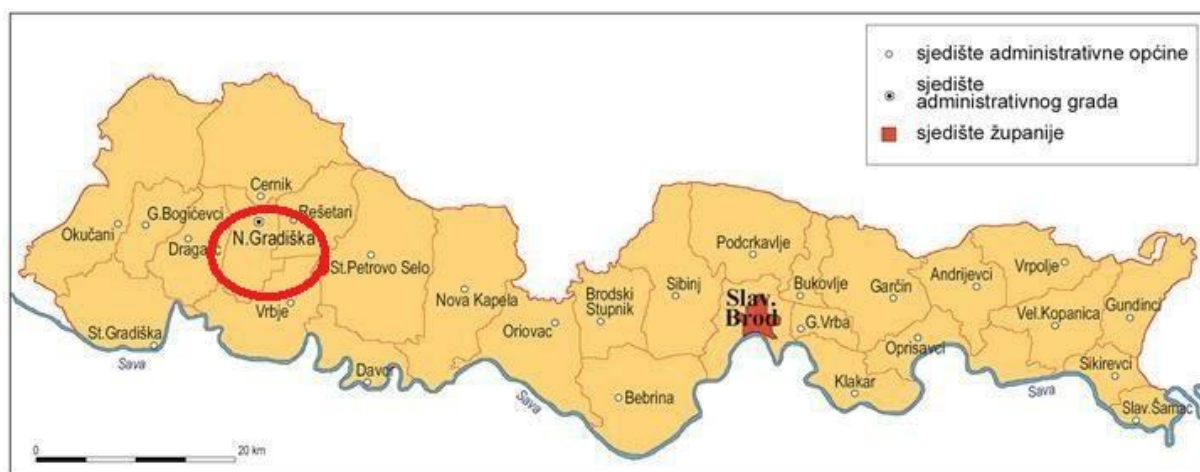
2.1. Osnovni podaci

2.1.1. Položaj i smještaj

Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 145/15) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine uspostavljen je novi programski i provedbeni okvir politike regionalnog razvoja. Urbana područja Zakonom su podijeljena u tri kategorije – urbana aglomeracija, veća i manja urbana područja. Prema navedenoj metodologiji Grad Nova Gradiška ubraja se u manja urbana područja koja su definirana kao gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju manje od 35.000 stanovnika i najmanje 10.000 stanovnika u svom središnjem naselju i/ili su županijsko središte.

Grad Nova Gradiška smješten je na jugozapadnom dijelu istočne Hrvatske, drugi je grad po veličini u Brodsko-posavskoj županiji te se prostire na površini od 49,58 km² (što čini 2,44 % površine Županije). Grad ima izrazito povoljan prirodni i prometno-geografski položaj budući da je smješten na raskrižju važnih međunarodnih cestovnih pravaca, željezničkog pravca te telekomunikacijskih sustava koji povezuju zemlje Zapadne Europe sa zemljama Jugoistočne Europe i Bliskog istoka. Prostorom Nove Gradiške prolaze dva važna međunarodna prostorna koridora: Europski koridor Vc koji je dio prometnog pravca između Europe i Azije i Europski koridor X koji se proteže područjem od granice s Republikom Slovenijom do granice s Republikom Srbijom. Prometna povezanost Grada Nove Gradiške sa svim dijelovima Republike Hrvatske te s ostalim europskim državama vrlo je dobra u cestovnom i željezničkom prometu. Udaljenost od glavnog grada Zagreba iznosi 130 km, a od Slavonskog Broda, koji je središte županije, 50 km. Također, razvijeni su telekomunikacijski i poštanski promet. Navedena obilježja čine osnovu za rast i razvoj Grada kao prometnog, logističkog i distributivnog centra.

Slika 1. Položaj grada Nova Gradiška u Brodsko-posavskoj županiji

Izvor: Državni arhiv u Slavonskom Brodu

Prema površini Grad Nova Gradiška čini 0,08 % površine Republike Hrvatske te 2,44 % površine Brodsko-posavske županije. Stanovnici Nove Gradiške čine 0,33 % od ukupnog stanovništva Republike Hrvatske te 8,97 % od ukupnog broja stanovnika na području Županije. Novoj Gradiški teritorijalno pripadaju 4 naselja, a to su: Kovačevac, Nova Gradiška, Ljupina i Prvča.

Slika 2. Prostorni položaj naselja unutar grada Nova Gradiška

Izvor: Strategija razvoja grada Nova Gradiška do 2020. godine

2.2.2. Proračun Grada Nova Gradiška

Institut za javne financije¹ u i 2020. godini proglasio je proračun Grada Nova Gradiška prepoznatljivo transparentnim te je, sukladno tome, dodijeljeno javno priznanje. Kako bi i dalje na jasan i transparentan način nastavio informirati svoje građane o trošenju javnih sredstava od 2019. godine objavljuju publikaciju naziva „Proračun u malome“. Radi se o sažetku Proračuna Grada Nova Gradiška koji je pripremljen u obliku vodiča, kako bi građanima prikazao osnovne informacije o prihodima i rashodima, odnosno točne i potpune informacije o prikupljanju i trošenju javnog novca, kao i o radu gradske uprave i povezanih subjekata.

Ako promatramo proračunske stavke i usredotočimo se na ukupne proračunske prihode koji su ostvareni u periodu od 2016. godine, vidljivo je kako su se u trogodišnjem razdoblju, do 2019. godine, prihodi povećali za više od 15 milijuna kuna, što iznosi oko **22 %**. 2020. godine došlo je do smanjenja proračunskih prihoda za **4.022.184,99** u odnosu na 2019. godinu. S obzirom na velik utjecaj COVID krize na poslovanje u svim sektorima, smanjenje proračunskih prihoda nije drastično.

¹ https://www.ijf.hr/transparentnost/?params_1=transparentnost

Tablica 1: Proračunski prihodi Grada Nova Gradiška

PRORAČUNSKI PRIHODI (u HRK)	
2016.	54.709.022,47
2017.	56.126.070,36
2018.	59.062.932,47
2019.	69.897.417,28
2020.	65.875.232,29

Izvor: Proračun Grada Nova Gradiška od 2016. – 2020.

Kada govorimo o proračunskom planu za 2021. godinu te projekcijama za 2022. i 2023. godinu, iz tablice ispod vidljivo je kako se u 2023. godini planira smanjenje prihoda od gotovo 10 milijuna HRK, odnosno smanjenje proračunskih prihoda za gotovo 15 % u odnosu na 2021. godinu. Proračunski prihodi Grada Nova Gradiška su povećani u promatranom periodu (2016. – 2020.), a povećanje prihoda djelomično je rezultat sredstva koja su dostupna u okviru proračuna Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Za daljnje analize ključan će biti iznos realiziranih proračunskih prihoda.

Tablica 2: Proračunski plan Grada Nova Gradiška za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu

<i>PRORAČUNSKI PLAN</i>	<i>PRORAČUNSKJE PROJEKCIJE (u HRK)</i>
<i>2021.</i>	65.539.413,20
<i>2022.</i>	62.231.213,81
<i>2023.</i>	56.309.871,91

Izvor: Proračun Grada Nova Gradiška za 2021. godinu sa projekcijama za 2022. i 2023. godinu

2.2.3. Gradska uprava i digitalizacija

Grad Nova Gradiška dio je Brodsko-posavske županije te obavlja poslove lokalne samouprave. Zbog brojnosti stanovnika, gospodarskog značaja te brojnosti središnjih funkcija predstavlja mikro-regionalno središte Županije. Općine Stara Gradiška, Okučani, Gornji Bogićevci, Dragalić, Cernik, Rešetari, Staro Petrovo Selo, Vrbje i Davor koje gravitiraju gradu Nova Gradiška dio su Brodsko-posavske županije ustrojene kao jedinice lokalne samouprave. Grad ima Gradsko vijeće i upravna tijela koja obavljaju poslove lokalne samouprave na razini grada. Od pravosudnih tijela na području Grada djeluju Prekršajni sud i Općinski sud. U Gradu se nalazi Ispostava ureda državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji. Gradska uprava imenovala je 18 radnih tijela koja se bave rješavanjem stručnih pitanja svakog radnog tijela.

U Gradskoj upravi ukupno je zaposlena 41 osoba, koji su prema stručnoj spremi podijeljeni na dvije kategorije: službenike i namještenike. Kategoriju službenika čine zaposlenici sa SSS, VŠS i VSS, dok kategoriju namještenika čine osobe sa završenom osnovnom školom i srednjom stručnom spremom. Kada je riječ o spolnoj strukturi zaposlenika, prevladavaju žene s postotkom od 68 %, muškarci čine preostalih 32 %.

Kada govorimo o unaprjeđivanju poslovnih procesa unutar gradske uprave i s druge strane, omogućavanju jednostavnijeg pristupa gradskih usluga građanima – sljedeći indikatori ukazuju na to kako je Nova Gradiška otvorena za procese digitalizacije. Od 2016. – 2020. godine u proces uvođenja informacijsko komunikacijskih tehnologija u javno upravljanje i javne usluge građanima utrošeno je **2.593.087,47 HRK**.

Tablica 3: Ulaganja u IKT na području Grada Nova Gradiška 2016. – 2020.

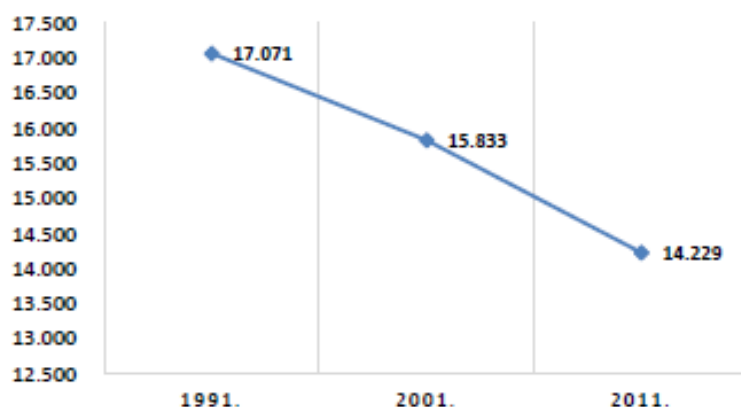
Vrsta ulaganja	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO
Računalne usluge	124.339,54	120.902,04	103.206,64	126.227,56	153.763,56	628.439,34
Informatizacija	201.766,45	205.833,92	171.130,53	263.846,54	237.324,62	1.079.902,06
Razvoj infrastrukture širokopojasnom pristupu	63.325,07	0,00	180.000,00	530.982,50	0,00	774.307,57
WIFI4EU					110.438,50	110.483,50
UKUPNO	389.431,06	326.735,96	454.337,17	921.056,60	501.526,68	2.593.087,47

Izvor: Grad Nova Gradiška

2.2. Stanovništvo

Analizirajući demografske pokazatelje, osnovni uočeni trendovi su depopulacija i negativan prirodni prirast. Broj stanovnika u Novoj Gradiški bilježi pad. U Novoj Gradiški prema Popisu stanovništva iz 2011. godine živi 14.229 stanovnika i centar je područja s oko 60.000 stanovnika, dok je 1991. godine živjelo 17.071 stanovnika, što predstavlja **smanjenje broja stanovnika u promatranom periodu za 2.842 ili za 16,65 %**.

Grafikon 1: Kretanje broja stanovnika grada Nova Gradiška od 1991. do 2011. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 1991., 2001. i 2011.

Područje Brodsko-posavske županije obuhvaća površinu od 2.027 km² s prosječnom gustoćom naseljenosti od 78,12 stanovnika/km². Gustoća naseljenosti u Slavonskom Brodu je višestruko veća nego u ostatku županije i iznosi 1.088,95 stanovnika/km². Nova Gradiška nalazi se na drugom mjestu s 287,05 stanovnika/km².

Slika 3: Gustoća naseljenosti stanovništva Brodsko-posavske županije

Izvor: Strategija razvoja Grada Nova Gradiška do 2020. godine

Analiza spolno-dobne strukture stanovništva Brodsko-posavske županije ukazuje na veći broj žena nego muškaraca. Spolna struktura stanovništva na razini županije je sljedeća: županija broji 81.460 žena (51,4 %) i 77.115 (48,6 %) muškaraca. Ukupno 14.229 stanovnika Nove Gradiške čini 9 % populacije županije. Od toga su 53 % populacije (7.512 stanovnika) žene, a 47 % (6.717) muškarci.

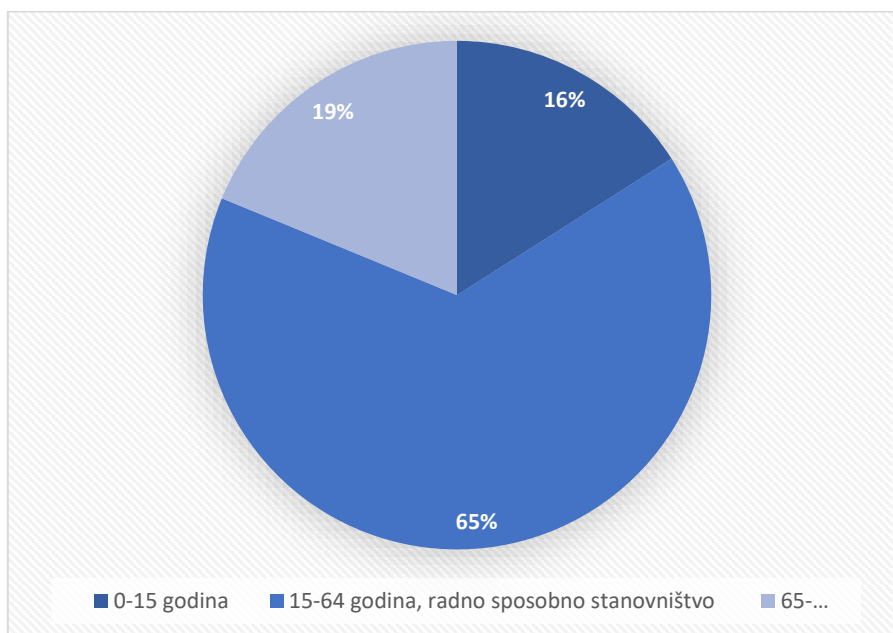
Tablica 4.: Dobna i spolna struktura stanovništva Grada Nova Gradiška

DOB	UKUPAN BROJ STANOVNIKA	MUŠKARCI	ŽENE
0-14	2.275	1.172	1.103
15-64	9.281	4.525	4.756
65 i više	2.673	1.020	1.653
UKUPNO	14.229	6.717	7.512

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Dobna struktura stanovništva Brodsko-posavske županije je relativno uravnotežena. Oko 23,92 % stanovništva mlađe je od 20 godina, dok je oko 23,09 % stanovništva starije od 60 godina (žene dominiraju u toj starosnoj skupini). Preostalih 52,99 % stanovništva nalazi se u dobnoj skupini između 20 i 59 godina i ravnomjerno je raspoređeno prema spolnoj strukturi.

Grafikon 2: Dobna struktura stanovništva Grada Nova Gradiška

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

U Novoj Gradiški najveći udio čini radno sposobno stanovništvo između 15 i 64 godine, i to 65,2 %, međutim, jasno je vidljiv trend povećanja udjela stanovništva starijeg od 65 godina. U odnosu na prethodni Popis stanovništva 2001., udio stanovnika starijih od 65 godina prema Popisu iz 2011. povećao se s 15,08 % na 18,79 %, dok se udio stanovnika starijih od 65 godina povećao s 5,02 % na 8,38 %. Indeks starenja za Novu Gradišku iznosi 110,1, a koeficijent starosti 24,6. Prosječna starost stanovništva iznosi 41,8 godina. Trend starenja stanovništva

sve je više prisutan na ovom području, što negativno utječe na cjelokupni društveno-gospodarski razvoj Grada.

Prema glavnim izvorima sredstava za život, u Novoj Gradiški prihode od stalnog rada ima 24,9 % stanovništva, dok je čak 36,9 % stanovništva bez prihoda. Velik udio stanovništva, čak 28,06 %, ostvaruje prihod kroz mirovinu (starosnu ili ostalu), a 6,9 % stanovništva kroz socijalnu naknadu, što je poražavajuća premisa za snažniji budući gospodarski razvoj Grada.

Tablica 5: Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu

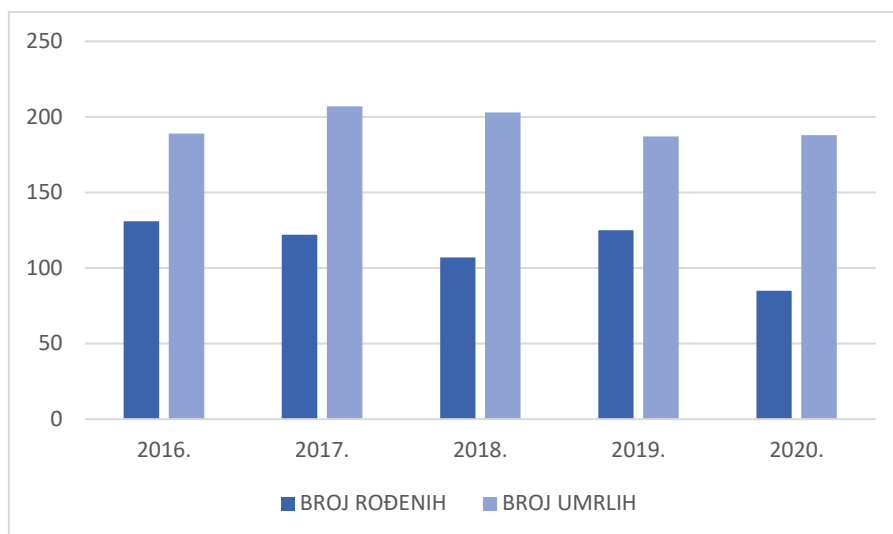
IZVOR SREDSTAVA	SPOL		UKUPNO
	M	Ž	
Prihodi od stalnog rada	1.856	1.684	3.540
Prihodi od povremenog rada	196	118	314
Prihodi od poljoprivrede	56	20	76
Starosna mirovina	913	1.050	1.963
Ostale mirovine	940	1.089	2.029
Prihodi od imovine	30	14	44
Socijalne naknade	399	582	981
Ostali prihodi	100	115	215
Povremena potpora drugih	103	88	191
Bez prihoda	2.329	2.921	5.250
UKUPNO	6.717	7.512	14.229

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Brodsko-posavska županija posljednjih godina bilježi negativan prirodni prirast, a razlika između broja umrlih i rođenih sve je veća. Oba grada u Županiji (Slavonski Brod i Nova Gradiška) bilježe negativan prirodni prirast, kao i većina općina. Od 26 općina samo dvije su u 2015. godini imale pozitivan prirodni prirast (Bukovlje i Velika Kopanica), dok još jedna bilježi jednak broj rođenih i umrlih osoba (Gornja Vrba).

Nova Gradiška posljednjih godina kontinuirano bilježi negativan prirodni prirast, međutim, različitog intenziteta. U razdoblju 2016. – 2020. godine rođeno je 570, a umrlo 974 stanovnika što znači da je četverogodišnjem periodu 404 više umrlih u odnosu na broj rođenih.

Grafikon 3.: Prirodno kretanje stanovništva grada Nova Gradiška od 2016. do 2020. godine

Izvor: DZS

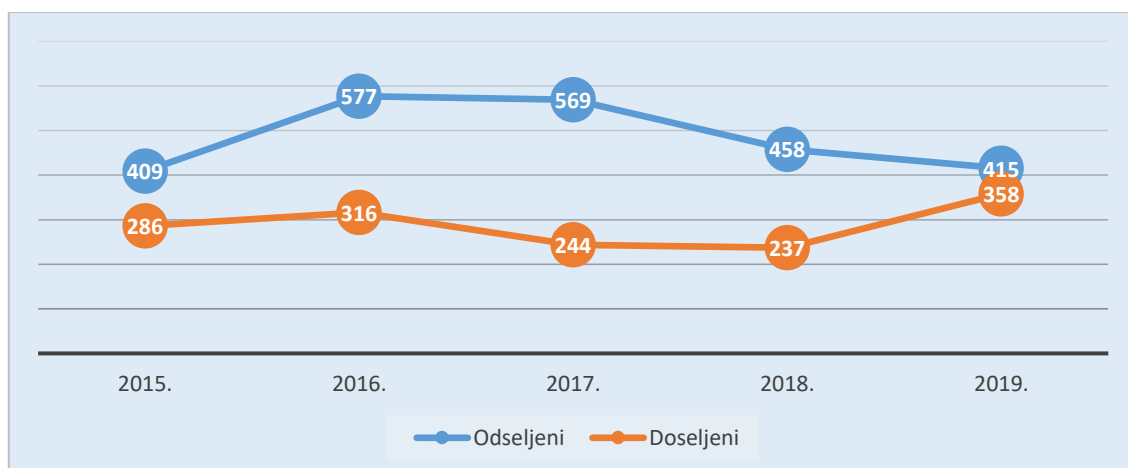
Brodsko-posavska županija i grad Nova Gradiška suočeni su s izrazitim padom broja stanovnika. Od ukupno 21 županije u Hrvatskoj, samo 2 županije imaju porast broja stanovnika (Grad Zagreb i Istarska županija) dok sve ostale županije bilježe pad broja stanovnika. Vanjske migracije – iseljavanje stanovništva u inozemstvo je u stalnom porastu (2011. iz BPŽ se iselilo 325 osoba, dok se 2015. iselilo čak 1.517 osoba). Negativan saldo migracije među županijama u RH ima 13 županija, s time da je najveći u Vukovarsko-srijemskoj županiji (-1.179 osoba) i Brodsko-posavskoj županiji (-983 osoba).

U Brodsko-posavskoj županiji od ukupno 2 grada i 26 općina, samo jedna općina bilježi porast broja stanovnika, a to je Općina Dragalić (indeks 106,16). Sve ostale općine i gradovi bilježe pad broja stanovnika. Najveći pad broja stanovnika imaju: Grad Nova Gradiška (indeks 89,87), Grad Slavonski Brod (indeks 91,53) i Općina Staro Petrovo Selo (indeks 81,64).

Navedeno smanjenje broja stanovnika Brodsko-posavske županije rezultat je negativnog prirodnog priraštaja i migracijskog salda, na što izuzetno negativan utjecaj imaju nepovoljna gospodarska situacija, nemogućnost pronalaženja posla, niski prihodi stanovništva, kao i nezadovoljavajuća fizička, ekonomska i socijalna infrastruktura.

U Brodsko-posavskoj županiji svake godine sve se više stanovnika odseljava. Došlo je i do povećanja migracija među županijama, ali unutarnje migracije nisu imale toliko velik utjecaj na ukupni migracijski saldo kao vanjske. Sve veće iseljavanje stanovništva u inozemstvo potaknuto je lošim gospodarskim prilikama te niskim standardom života na području Županije.

Grafikon 4 : Ukupna migracija stanovništva grada Nova Gradiška za razdoblje 2015. – 2019.

Izvor: DZS

2.3. Obrazovanje

Prema podacima u tablici 7 može se zaključiti kako je najveći broj stanovnika Nove Gradiške bez završene škole u dobnoj skupini iznad 75 godina (1.193), sa završenom osnovnom školom u dobnoj skupini od 15 – 19 godina (677), sa završenom srednjom školom u skupini od 45 – 49 godina (681), dok je najveći broj stanovnika s postignutom razinom visokog obrazovanja u skupini od 25 – 29 godina (178). Prema ukupnim podacima, najviše stanovnika Nove Gradiške ima završenu srednju školu (54,2 %) i to u podjednakom odnosu žena i muškaraca, a zatim osnovnu školu (21,3 %) gdje je broj žena s ovim stupnjem obrazovanja za 577 veći od broja muškaraca. Najmanje stanovnika je visoko obrazovano (12,5 %), a najzastupljeniji je sveučilišni studij, dok je samo 8 doktora znanosti na području Grada. Bez škole je 2,3 % stanovnika i od toga su čak 85 % žene.

Tablica 6.: Stanovništvo Nove Gradiške staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu

	Spol	Bez škole	1-3 razreda	4-7 razreda	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje
15-19	Sv	2	1	48	677	178	1
	M	-	1	30	327	100	-
	Ž	2	-	18	350	78	1
20-24	Sv	3	-	11	72	712	51
	M	-	-	8	44	343	19
	Ž	3	-	3	28	369	32
25-29	Sv	5	6	18	62	591	178
	M	2	2	12	33	325	67
	Ž	3	4	6	29	266	111

30-34	Sv	1	2	11	91	597	170
	M	-	1	7	41	306	72
	Ž	1	1	4	50	291	98
35-39	Sv	8	-	10	126	628	145
	M	2	-	6	58	321	71
	Ž	6	-	4	68	307	74
40-44	Sv	8	-	10	188	566	97
	M	5	-	3	75	305	44
	Ž	3	-	7	113	261	53
45-49	Sv	6	3	23	168	681	153
	M	1	1	13	64	336	79
	Ž	5	2	10	104	345	74
50-54	Sv	9	6	64	208	658	142
	M	4	2	26	79	326	75
	Ž	5	4	38	129	332	67
55-59	Sv	6	5	75	248	592	128
	M	3	2	32	88	324	70
	Ž	3	3	43	160	268	58
60-64	Sv	17	3	78	179	424	130
	M	6	1	26	49	228	60
	Ž	11	2	52	130	196	70
65-69	Sv	33	11	98	147	332	128
	M	4	2	30	37	183	70
	Ž	29	9	68	110	149	56
70-74	Sv	48	16	196	138	255	71
	M	4	2	56	39	147	40
	Ž	44	14	140	99	108	31
75 i više	Sv	128	79	363	245	271	99
	M	13	10	85	52	167	71
	Ž	115	69	278	193	104	28

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Na novogradiškom području u pedagoškoj godini 2021./2022. djeluje 1 matični vrtić u 2 objekta (Dječji vrtić Nova Gradiška – „Maslačak“ i „Radost“) s 5 podružnica (DV Cernik, DV Nova Kapela, DV Okučani, DV Staro Petrovo Selo, DV Dragalić) gdje 580 djece (311 djece na području grada Nova Gradiška i 269 djece u podružnicama) pohađa program predškolskog odgoja, dok na osnovnoškolskoj razini djeluju dvije osnovne škole, Osnovna škola Ljudevita Gaja i Osnovna škola Mato Lovrak. Spomenute škole ukupno imaju 66 razrednih odjela (57 bez područnih odjela), ukupno broje 1.139 učenika te zapošljavaju 105 učitelja.

Tablica 7.: Podaci o dječjim vrtićima i broju upisane djece na području grada Nova Gradiška
2021./2022. godine

Redn i broj	Dječji vrtić	Skupina	Broj upisane djece	Broj odgojatelja
1.	Dječji vrtić „Maslačak“	Jaslice (1-2 godine), jaslice (2-3 godine), starija jaslička (3-4 godina), mlađa (4-5 godina), srednja (5-6 godina), starija (6-7 godina)	137	13 odgojitelja puno radno vrijeme + 2 odgojitelja na pola radnog vremena
2.	Dječji vrtić „Radost“	Jaslice (2 skupine, 2-3 godine), starija jaslička (3-4 godine), mlađa (4- 5 godine), mješovita (3-5 godina), srednja (5-6 godina), starija (6- 7 godina)	174	15 odgojitelja puno radno vrijeme + 2 odgojitelja na pola radnog vremena
3.	Dječji vrtić „Matija Gubec“ Cernik	Mješovita (3 skupine: 5-7 godina, 3-5 godina, 1-3 godine)	63	6
4.	Dječji vrtić „Zvončić“ Nova Kapela	Mješovita (2 skupine: 5-7 godina, 3-5 godina), starija jaslička (2-3 godine), jaslice (1- 2 godine)	78	8
5.	Dječji vrtić „Bljesak“ Okučani	Mješovita (2 skupine: 3-7 godina Okučani, 3- 7 godina Gornji Bogičevci)	42	4
6.	Dječji vrtić „Vjeverica“ Staro Petrovo Selo	Mješovita (3 skupine: 5-7 godina, 3-5 godina, 1-3 godine)	64	6
7.	Dječji vrtić „Žabica“ Dragalić	Mješovita (3-7 godina)	22	2

Izvor: Dječji vrtić Nova Gradiška

Nova Gradiška u pedagoškoj godini 2021./2022. broji ukupno 3 srednje škole: Gimnazija Nova Gradiška (12 razrednih odjela s 228 učenika), Elektrotehnička i ekonomska škola Nova Gradiška (16 razrednih odjela s 287 učenika), Industrijsko obrtnička škola Nova Gradiška (22 razredna odjela s 346 učenikom). Spomenute škole na području Grada Nova Gradiška broje ukupno 50 razrednih odjela s ukupno 861 učenikom.

Tablica 8.: Kretanje broja učenika u vrtiću, osnovnoj i srednjoj školi u Novoj Gradiški od 2018. – 2021. godine

	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.
Broj djece u vrtiću	393	282	270	311
Broj djece u osnovnoj školi	x	1.199	1.149	1.139
Broj djece u srednjoj školi	982	937	926	861

Izvor: DV Nova Gradiška, OŠ Ljudevit Gaj, OŠ Mato Lovrak, Gimnazija Nova Gradiška, Industrijsko-obrtnička škola Nova Gradiška, Elektrotehnička i ekonomska škola Nova Gradiška

Iz podataka u tablici vidimo da broj učenika u novogradiškim vrtićima varira svake godine, dok je u osnovnim i srednjim školama u stalnom padu.

Nova Gradiška je u 2015. godini dobila svoju prvu visokoškolsku ustanovu. Prema Odluci Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet je od akademske godine 2015./2016. počeo s izvođenjem Studija Sestrinstva u Novoj Gradiški (dislocirani sveučilišni preddiplomski studij Sestrinstvo) te ima 60 upisanih studenata. Studij traje 6 semestara, odnosno tri akademske godine (180 ECTS). Stručni naziv koji se stječe završetkom studija glasi – sveučilišni prvostupnik/prvostupnica sestrinstva.

Visokoškolske ustanove koje omogućuju nastavak obrazovanja značajnog dijela novogradiških srednjoškolaca smještene su i u županijskom središtu. Sveučilište u Slavonskom Brodu osnovano je Zakonom o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu (NN 110/15) kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. rujna 2015. godine. Sveučilište je nastalo spajanjem Veleučilišta u Slavonskom Brodu, osnovanog Uredbom o osnivanju Veleučilišta u Slavonskom Brodu (»Narodne novine«, br. 108/06., 57/07. i 119/13.), Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, dislociranih studija u Slavonskom Brodu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Studentskog centra u Slavonskom Brodu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Sveučilište je počelo obavljati djelatnost danom upisa u sudski registar, 3. kolovoza 2020. godine. Prema odobrenom Statutu, Sveučilište u Slavonskom Brodu ima četiri sastavnice bez pravne osobnosti: odjel društveno-humanističkih znanosti, odjel tehničkih znanosti, odjel biotehničkih znanosti, Strojarski fakultet te Studentski centar Slavonski Brod koji ima pravnu osobnost. U odjel društveno-humanističkih znanosti ulaze dosadašnji veleučilišni studij ekonomije te do sada u Slavonskom Brodu dislocirani učiteljski studijski programi koji su bili u sastavu osječkog Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. U tehnički odjel ulazi energetika i proizvodno strojarstvo, a u biotehnički odjel studij bilinogojstva i ekologije.

Grad Nova Gradiška već niz godina iz gradskog proračuna izdvaja sredstva za stipendiranje učenika i studenata. Kriteriji za dodjelu stipendija su: opći uspjeh prethodnog školovanja, razred srednje škole/godina studija, materijalni status, natjecanja, nagrade i priznanja postignuta tijekom školovanja, sudjelovanje u Domovinskom ratu roditelja/staratelja te deficitarnost zanimanja.

Tablica 9.: Broj stipendiranih učenika i studenata

ŠKOLSKA GODINA	BROJ STIPENDISTA (UČENIKA)	BROJ STIPENDISTA (STUDENATA)
2017./2018.	7	25
2018./2019.	11	25
2019./2020.	27	11
2020./2021.	28	13

Izvor: Grad Nova Gradiška

2.4. Kulturno-povijesna baština

Nova Gradiška, kao jedan od mlađih gradova u Republici Hrvatskoj, (utemeljena 1. svibnja 1748. godine kao buduće zapovjedno mjesto Gradiške graničarske pukovnije) od svog osnutka do danas ostavila je kontinuirani trag promjena i razvoja. Među prvim zidanim objektima počela je 1756. godine izgradnja crkve sv. Terezije koja je završena 1765. godine, kada je osnovana i rimokatolička župa. Ovaj spomenik vjere, kulture i trajanja grada zauzima i danas središnje mjesto u staroj gradskoj jezgri. Staro krajiško zdanje "glavne straže" s arkadama u prizemlju (oko 1770. godine, danas poznato kao "stari sud") i župna crkva sv. Stjepana (1828. danas BZBDM) s klasicističkim detaljima i slikama Celestina Medovića, secesijska zgrada Gimnazije (1896.) i Šumarije (1913.) u danas obnovljenoj staroj gradskoj jezgri čine dominantne povijesno-arhitektonske točke Nove Gradiške.

Na području grada Nova Gradiška registrirano je 10 kulturnih dobara. Također, registrirano je 13 zaštićenih spomenika kulture.

Tablica 10.: Zaštićena kulturna dobra na području Grada Nova Gradiška

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Status kulturnog dobra
Z-3876	Nova Gradiška	Arheološko nalazište Slavča	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2344	Nova Gradiška	Kulturno-povijesna cjelina grada Nova Gradiška	Kulturno-povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1285	Nova Gradiška	Crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1286	Nova Gradiška	Crkva sv. Terezije	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Z-1287	Nova Gradiška	Zgrada muzeja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6066	Prvča	Kapela Svih Svetih (groblje u Novoj Gradiški)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6563	Nova Gradiška	Nadgrobni spomenik obitelji pl. Lobe na istočnom dijelu gradskog groblja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
P-5842	Nova Gradiška	Zgrada Domobranske vojarne	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro
P-5843	Nova Gradiška	Električna centrala – Munjara	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro
P-6043	Nova Gradiška	Zgrada starog silosa	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara 2021.

Kulturne sadržaje pružaju brojne novogradiške kulturne ustanove:

1. Gradski muzej Nova Gradiška,
2. Gradska knjižnica Nova Gradiška,
3. Pučko otvoreno učilište Matija Antun Relković

Za svaku fiskalnu godinu donosi se Program razvoja civilnog društva Grada Nova Gradiška i to posebice za djelatnosti udruga u kulturi, usklađuju se interesi i poduzimaju aktivnosti radi ravnomjernog kulturnog razvitka, utvrđuju odnosi u financiranju pojedinih ustanova i osiguravaju sredstva za potporu pojedinih programa u kulturi. U Gradu postoje brojne kulturne aktivnosti i manifestacije s ciljem podizanja kvalitete kulturne ponude, stvaranja poticajnog okruženja za sve oblike kulturnog stvaralaštva kroz glazbenu i plesnu djelatnost, poticanja tradicijske kulture i kulture mladih, zaštite i očuvanja kulturne baštine. Održavanje imovine u kulturi jedan je od ključnih problema jer sredstva potrebna za obnovu kulturno vrijednih objekata daleko nadilaze mogućnosti lokalne samouprave.

2.5. Civilno društvo

Stvaranje okruženja poticajnog za razvoj civilnog društva jedna je od pretpostavki i mjerila demokracije i stabilnosti političkoga sustava svake sredine pa tako i grada Nova Gradiška. Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u povezivanju društva i javnih institucija te imaju snažan utjecaj na oblikovanje i provođenje potreba i aktivnosti za korist svoje zajednice. Grad Nova Gradiška uočava izuzetnu važnost civilnog sektora te u okviru svojih proračunskih sredstava izdvaja određena sredstva za sufinanciranje rada udruga, odnosno programskih aktivnosti. Ured državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji, Služba za opću upravu, ispostava Nova Gradiška, nadležno je tijelo za registraciju udruga na području Grada. Sukladno

podacima iz Registra udruga Ministarstva pravosuđa i uprave na području Grada Nova Gradiška djeluje **197 udruga civilnog društva**. Najviše je sportskih udruga, a najmanje udruga koje se bave područjem ljudskih prava.

Iz proračuna Grada Nova Gradiška prijašnjih godina financiralo se u prosjeku oko 36 udruga godišnje i to oko 33,3 % udruga iz područja zdravstvene skrbi i skrbi obitelji i djece, 36,11 % udruga iz područja kulture, 30,5 % udruga domovinskog rata (podatci iz 2019., 2020. i 2021.)

2.6. Sport

Stanovništvu Grada na raspolaganju su različiti sportsko-rekreativni sadržaji koji uključuju nogometna, rukometna i košarkaška igrališta, teniske terene, sportske dvorane, šetnice, biciklističke staze i igrališta za djecu. Turističko izletište Strmac u općini Cernik pogodno je za sve oblike rekreacije. Na Strmcu se nalazi i Planinarski dom koji privlači sve veći broj planinara na istraživanje slavonskih planinarskih puteva te umjetna stijena za sportsko penjanje namijenjena ljubiteljima ovog sporta. Također, biciklizam u Novoj Gradiški ima dugu tradiciju, a u novije vrijeme uređena je i biciklistička staza Davor –Strmac u dužini od 120 km u oba pravca. Nadalje, do prošle godine neiskorištena sportska infrastruktura na području grada – gradski bazeni i okružujući prostor za rekreaciju, sada su u potpunosti rekonstruirani i spremni za prve kupaće. Također, 2018. godine izgrađeni su novi teniski tereni Sportskog centra San Siro u Novoj Gradiški na Slavči. Na terenima se održavaju razna mnogobrojna natjecanja kako za najmlađe stanovnike grada, tako i za one starije. Osim toga, teniski klub „Nova Gradiška“ na terenima održava i školu tenisa u koju su dobro došli stanovnici svih uzrasta.

Također, 2017. godine mladi Novogradišćani, pa i oni najmlađi, dobili su sadržaje za bavljenje sportskim aktivnostima kakve do tada nisu imali. Na lokaciji ispred gradskog bazena otvoren je Sportski centar „Ivo Petranović“, nazvan po doajenu sportskog novinarstva i sportskom djelatniku koji je u novogradiškom sportu ostavio neizbrisiv trag. Športsko rekreacijski centar sastoji se od pješčanika i dječjeg igrališta, terena za street basket, pješčanog rukometnog/nogometnog terena, pješčanog odbojkaškog igrališta te skate parka, ali i sanitarnog čvora s tuševima kako bi se svi korisnici ŠRC-a mogli osvježiti.

Slika 4.: Teniski tereni na Slavči

Slika 5.: Gradski bazeni Nova Gradiška

Na području Grada deluje Savez športova Nova Gradiška koji broji 24 udruge članice. Cilj Saveza je svojim djelovanjem pridonositi:

- razvitku i promicanju sporta na području grada Nove Gradiške
- poticanju vrhunskog sportskog stvaralaštva i stvaranju uvjeta za postizanje vrhunskih sportskih dometa
- razvitku sportskih aktivnosti djece i mladeži, te sportsko-rekreacijskih aktivnosti građana i invalidnih osoba
- promicanju odgojnih funkcija sporta, fair-playa, razumijevanja, tolerancije odgovornosti kroz bavljenje sportom
- širenju olimpijskih ideala i jačanju olimpijskog pokreta

2.7. Zdravstvena i socijalna skrb i zaštita

Zdravstvenu zaštitu na području Grada pružaju Opća bolnica Nova Gradiška, Dom zdravlja dr. Andrija Štampar Nova Gradiška, Psihijatrijska bolnica Sveti Rafael Strmac te više koncesionara iz područja zdravstvene djelatnosti opće (obiteljske) medicine, dentalne medicine i zdravstvene njege u kući. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ima ugovoreno provođenje primarne zdravstvene zaštite s privatnim zdravstvenim djelatnicima.

Opća bolnica Nova Gradiška provodi djelatnosti bolničke, polikliničko-konzilijarne zdravstvene zaštite, dijagnostike, zdravstvene njege te ljekarničke djelatnosti. Prema Pravilniku o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije, ustanova je gradska (lokalna) bolnica sa sljedećim medicinskim organizacijskim jedinicama: djelatnost za unutarnje bolesti, djelatnost za kirurške bolesti, djelatnost za ginekologiju i porodiljstvo, djelatnost za dječje bolesti, služba za neurologiju i psihijatriju, dijagnostičko-specijalističke i druge službe te hitna medicinska pomoć. Dom zdravlja dr. Andrija Štampar pruža zdravstvenu zaštitu u Novoj Gradiški, a unutar njega djeluju ambulate opće medicine u naseljima: Stara Gradiška, Okučani, Rešetari, Staro Petrovo Selo, Davor i Cernik.

Opća bolnica Nova Gradiška trenutno se nalazi u fazi energetske obnove – nova bolnica u Novoj Gradiški rezultirat će poboljšanjem energetske učinkovitosti smanjenjem potrošnje energije, troškova za grijanje. Zgrada spada u energetske razred E s potrošnjom energije 3.762.765,05 kWh/god. Nakon provedbe predviđenih mjera energetske učinkovitosti zgrada neurologije i psihijatrije će postati energetske razred D, s predviđenim uštedama 1.461.839,81 kWh/god, odnosno od 39 %. Ciljna skupina su korisnici zgrade nove bolnice Nova Gradiška kojima će se poboljšati uvjeti i ugodna boravka te estetski izgled za okolinu.

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije započeo je poslovati kao samostalna zdravstvena ustanova 1994. godine. Svoju djelatnost obavlja na dvije lokacije u Slavonskom Brodu i na dvije lokacije u Novoj Gradiški. Dijelove Zavoda čine sljedeće službe s pripadajućim ispostavama: Služba za mikrobiologiju, Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo, Služba za zdravstvenu ekologiju, Služba za preventivnu školsku medicinu, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti te Služba za zajedničke poslove.

Za pružanje socijalne zaštite nadležan je Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška. Vizija Centra je postati moderna javna ustanova, pristupačna krajnjem korisniku, sa stručnim djelatnicima koji se kontinuirano educiraju i usavršavaju (profesionalno), a u svrhu podizanja kvalitete života stanovnika u lokalnoj zajednici. Vrijednosti na kojima se temelji djelatnost CZSS Nova Gradiška su pravičnost, pravovremenost, poštivanje ljudskih prava, uvažavanje, razumijevanje, povjerenje, zabrana diskriminacije te čuvanje profesionalne tajne. Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška kao javna ustanova mjesno je nadležan za područja:

GRAD NOVA GRADIŠKA (12.324 stanovnika) s naseljima

- Kovačevac (663 stanovnika)
- Ljupina (979 stanovnika)
- Prvča (728 stanovnika)

OPĆINE

- CERNIK (3.621 stanovnika)
- DAVOR (3.004 stanovnika)
- DRAGALIĆ (1.345 stanovnika)
- GORNJI BOGIĆEVCI (1.931 stanovnika)
- NOVA KAPELA (4.202 stanovnika)
- OKUČANI (3.433 stanovnika)
- REŠETARI (4.752 stanovnika)
- STARA GRADIŠKA (1.346 stanovnika)
- STARO PETROVO SELO (5.143 stanovnika)
- VRBJE (2.209 stanovnika)

Centar za socijalnu skrb osigurava minimalne materijalne i financijske uvjete za potrebite obitelji i komunicira druge potrebe građana koje su u njihovoj nadležnosti. U 2019. godini Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška isplatio je 1.390 doplata za pomoć i njegu, najviše oblika naknada u socijalnoj skrbi. Uz to, isplaćeno je 1.132 jednokratnih naknada te 196 naknade za osobne potrebe korisnika smještaja. Najmanje ostvarenih prava bilježe kategorije naknade za obrazovanje i organizirano stanovanje, dok onih za psihosocijalnu podršku, ranu intervenciju i boravak niti nema.

Tablica 11.: Prikaz socijalnih usluga u 2019. godini, Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška

BROJ KORISNIKA I PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI – 31. 12. 2019.		CZS NOVA GRADIŠKA
I	ZAJAMČENA MINIMALNA NAKNADA	
	1. ukupno naknada (samaca i kućanstva)	726
	2. ukupno obuhvaćenih osoba	1.450
II	NAKNADA ZA OSOBNE POTREBE KORISNIKA SMJEŠTAJA	196
III	JEDNOKRATNA NAKNADA	

	1. ukupno naknada (samaca i kućanstava)	617
	2. različiti korisnici kojima je jednom ili više puta odobrena naknada	515
IV	NAKANDE U VEZI S OBRAZOVANJEM	1
V	OSOBNIA INVALIDNINA	406
VI	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	1.390
VII	STATUS RODITELJA NJGOVATELJA ILI NJGOVATELJ	61
VIII	NAKNADA DO ZAPOSLENJA	76
IX	SOCIJALNE USLUGE (ukupno)	46
	Pomoć u kući	
	Psihosocijalna podrška	-
	Rana intervencija	-
	Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja	-
	Boravak	4
	Organizirano stanovanje	3

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike²

U Novoj Gradiški djeluje i Gradsko društvo Crvenog križa Nova Gradiška za promicanje humanitarnih ciljeva i provođenje akcija od opće koristi. Hrvatski Crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa Nova Gradiška (skraćeno: GDCK Nova Gradiška, a dalje u tekstu: Društvo) je Društvo s pravnom osobnošću i djeluje na području grada Nove Gradiške i 10 općina: Stara Gradiška, Okučani, Gornji Bogićevci, Dragalić, Cernik, Vrbje, Rešetari, Davor, Staro Petrovo selo, Nova Kapela.

Na području Grada djeluje veterinarska stanica Veterina d.o.o. u Novoj Gradiški s veterinarskim ambulantama u Okučanima i Starom Petrovom Selu.

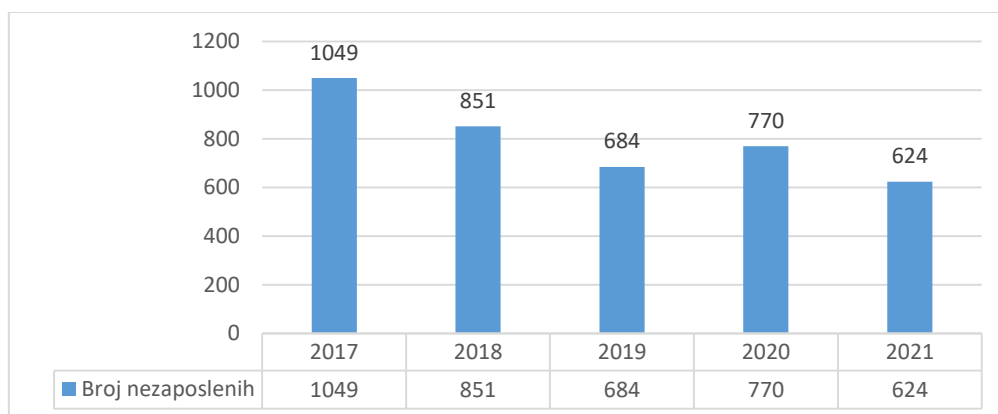
2.8. Tržište rada

Prema izvješću Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz rujna 2021. godine, **624** osobe su nezaposlene je što čini oko 6,7 % u ukupnom udjelu radno sposobnog stanovništva koje broji 9.281 osobu. Od tog broja, 386 osobe su žene (61,86 %) i 238 osoba su muškarci (38,14 %).

Ako gledamo podatke o nezaposlenosti prema godišnjim izvješćima, jasno je kako se nezaposlenost konstantno smanjuje do perioda 2020. godine i pojave pandemijske krize koja je unijela nesigurnost na tržište rada.

² Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2019. godini

Grafikon 5.: Kretanje broja nezaposlenih osoba za razdoblje 2017. – rujan 2021.

Izvor: HZZ, rujan 2021.

Prema podacima u tablici 14, vidljivo je da većina nezaposlenog stanovništva u Novoj Gradiški najčešće ima završenu srednju (423) i osnovnu (139) školu. Najmanji broj nezaposlenog stanovništva je fakultetski obrazovano.

Tablica 12.: Broj nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja

Razina obrazovanja	Broj nezaposlenih		
	2019.	2020.	2021.
<i>Bez škole i nezavršene osnovne škole</i>	70	69	70
<i>Završena osnovna škola</i>	139	149	120
<i>Srednja škola</i>	423	491	370
<i>Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša stručna sprema</i>	27	32	27
<i>Fakultet, akademija, stručni studij, doktorat</i>	25	29	37
UKUPNO	684	770	624

Izvor: HZZ, rujan 2021.

Promatrajući dobnu strukturu nezaposlenih u rujnu 2021., u skupini mladih nezaposlenih do 29 godina je 159 nezaposlenih osoba (25,48 %), dok 228 osoba pripadaju skupini teže zapošljivih osoba – preko 50 godina, odnosno 36,54 %. Prema navedenim podacima, zaključuje se da teže zapošljive osobe čine najugroženiju skupinu nezaposlenih osoba.

Tablica 13.: Struktura nezaposlenih prema dobnoj skupini

Dobna skupina	Broj nezaposlenih
15 – 19	31
20 – 24	60
25 – 29	68
30 – 34	50
35 – 39	67
40 – 44	58
45 – 49	62
50 – 54	75
55 – 59	84
60 i više	69
UKUPNO:	624

Izvor: HZZ, rujan 2021.

Visoka prosječna stopa nezaposlenosti predstavlja jedan od najvažnijih socio-ekonomskih problema. Jedan od glavnih razloga visoke nezaposlenosti mladih je, pored niske potražnje za radnom snagom u regiji, i neusklađenost između postojećih obrazovnih programa i potreba tržišta rada. Nedostatak radnog iskustva dodatno negativno utječe na nezaposlene pri traženju posla jer poslodavci sve više zahtijevaju tražitelje posla s kompetencijama koje uključuju jaku obrazovnu pozadinu i praktične vještine koje će im omogućiti brzu prilagodbu radnom okruženju.

Radna snaga se definira kao broj stanovnika starijih od 15 godina koji su ili zaposleni ili nezaposleni, ali aktivno traže posao. Radno sposobno stanovništvo kao demografski okvir predstavlja izvor egzistencije za cjelokupno stanovništvo te je pokazatelj društveno-gospodarske razvijenosti nekog prostora. Rad postaje sve važniji gospodarski resurs, a kontinuirano poboljšanje njegove kvalitete pretpostavka je ekonomskog rasta i razvoja.

U pogledu zaposlenosti, na području grada Nova Gradiška sukladno podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na dan 31. 10. 2021. godine, ukupno je evidentirano 5.071 zaposlena osoba. Najveći dio zaposlenih osoba čine radnici kod pravnih osoba kojih ima čak 4.154 (81,92 %). Zatim, slijede radnici kod fizičkih osoba – 587 osoba (11,58 %), obrtnici – 236 osoba (4,66 %), poljoprivrednici – 46 osoba (0,91 %) i samostalne profesionalne djelatnosti – 45 osoba (0,89 %).

Tablica 14.: Osiguranici prema vrsti mirovinskog osiguranja

Osnova osiguranja	Broj osiguranika		
	Muškarci	Žene	Ukupno
Radnici kod pravnih osoba	2.138	2.016	4.154
Obrtnici	143	93	236
Poljoprivrednici	27	19	46
Samostalne profesionalne djelatnosti	24	21	45
Radnici kod fizičkih osoba	270	317	587
Osiguranici – produženo osiguranje	1	2	3
Ukupno	2.603	2.468	5.071

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, listopad 2021.

2.9. Poduzetništvo

Grad Nova Gradiška u cilju poticanja razvoja poduzetništva te poduzetničke infrastrukture osigurava, ovisno o mogućnostima i stanju Gradskog proračuna, godišnja financijska sredstva za potpore, kroz sljedeće 3 mjere poticanja razvoja poduzetništva, utvrđene ***Programom mjera poticanja razvoja poduzetništva na području grada Nova Gradiška:***

Mjera 1. Potpore novoosnovanim tvrtkama/obrtima – potpore poduzetnicima početnicima koji prvi put otvaraju trgovačko društvo ili obrt

Mjera 2. Potpore za novo zapošljavanje i samozapošljavanje

Mjera 3. Potpore za promociju na sajmovima – Potpore za promociju na sajmovima dodjeljuju se za vlastitu organizaciju i sudjelovanje na sajmovima i drugim sajamskim manifestacijama.

Mjera 4. Potpore za nabavu dugotrajne materijalne imovine (nabavu i ugradnju strojeva i opreme) i adaptaciju poslovnog prostora

Mjera 5. Potpore za stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika

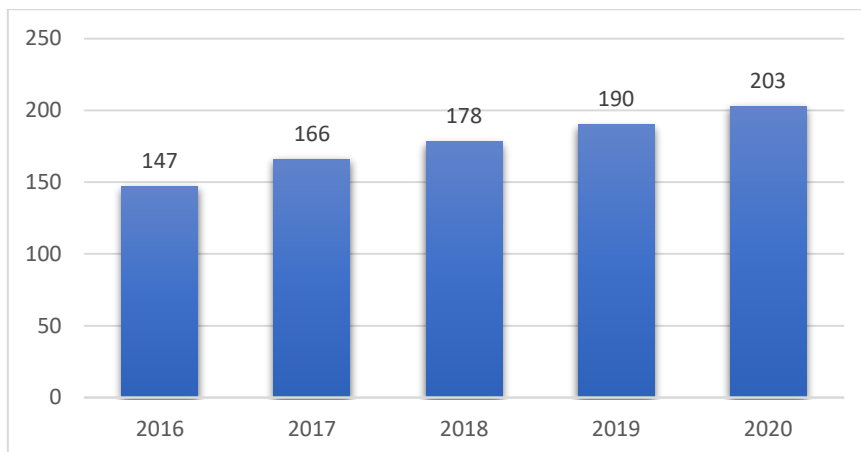
Mjera 6. Sufinanciranje kamata na kreditne programe HAMAG-BICRO-a i troškova usluga izrade prijave poduzetnika za ESIF zajmove.

O uspješnoj provedbi opisanih poduzetničkih mjera najbolje govore pozitivni trendovi rasta broja poduzeća te pad broja i stope nezaposlenih osoba, a čemu su doprinijele aktivnosti Grada Nova Gradiška u okviru spomenutog Programa – od kojih najviše potpore za novoosnovana poduzeća, potpore za poduzetnike početnike, subvencije poduzetničkih kredita i druge. Prema podacima iz Registra poslovnih subjekata, na području grada Nova Gradiška

registrirano je 203 aktivna poslovna subjekta koji su u 2020. godini predali GFI, a prema broju zaposlenih i ostvarenom godišnjem prihodu spadaju u mikro, mala, srednja i velika poduzeća.

Broj registriranih poduzeća na području grada Nova Gradiška koji su predali GFI porastao je za 27,59 %, sa 147 2016. godine na 203 u 2020. godini. Trend povećanja broja registriranih poduzeća je konstantan kroz promatrani period. Broj dodijeljenih potpora te rastući broj poduzeća – indikatori su koji govore o povoljnoj poduzetničkoj klimi u gradu Novoj Gradiški.

Grafikon 6.: Kretanje broja poduzeća 2016. – 2020. godine

Izvor: Registar poslovnih subjekata, digitalna komora

U Novoj Gradiški prevladavaju mali i mikro poduzetnici koji zapošljavaju većinu od ukupnog broja zaposlenih osoba. Na području Grada posluje samo 6 srednjih poduzeća i 1 veliko. Prema ukupnim prihodima, ističe se jedino veliko poduzeće na području Grada – EMPWR d.o.o., a slijede ga srednja poduzeća.

Tablica 15.: Pet najboljih poduzetnika u Novoj Gradiški prema ukupnim prihodima za 2020. godinu

Rang	Naziv	Ukupni prihod (u tis. kn)
1.	EMPWR d.o.o.	393.320.520
2.	ELEKTRO TERMIČKI SUSTAVI d.o.o.	126.428.940
3.	TANG tvornica alata d.o.o.	103.892.749
4.	ELDA d.o.o.	29.801.541
5.	CLARUM d.o.o.	29.892.060

Izvor: Registar poslovnih subjekata, digitalna komora

Prerađivačka industrija, trgovina i stručne znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenije su djelatnosti u Novoj Gradiški kojima se bavi više od polovice registriranih tvrtki. Slijedi građevinarstvo te ostale uslužne djelatnosti. Najveću neto dobit u 2020. godini ostvarili su poduzetnici iz prerađivačke industrije, trgovine na malo i veliko, djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, dok je najveći neto gubitak ostvaren u građevinarstvu. Najviše zaposlenih (837) na području Grada je u prerađivačkoj industriji.

Prema najnovijim podacima Udruženja obrtnika Nova Gradiška za 6. mjesec 2021. godine na području Nove Gradiške aktivno je 319 obrta, a uključujući i obrte susjednih općina (Cernik, Rešetari, Okučani, Gornji Bogićevci, Dragalić, Nova Kapela, Stara Gradiška, Vrbje, Staro Petrovo Selo i Davor) aktivnih obrta je 626. U odnosu na prethodnu godinu broj obrta na području Grada povećao se za 5, a na području Grada i susjednih općina broj obrta povećao se za 25 u odnosu na 2020. godinu. Iz tablice 18 vidimo da daleko najveći broj obrta djeluje u uslužnim djelatnostima, dok najmanji broj djeluje u graditeljstvu i poljodjelstvu. Slična situacija je i kada se uključe i susjedne općine, najviše obrta, čak 234 od ukupno 626, djeluje u uslužnim djelatnostima, dok je najmanji broj u poljodjelstvu i kod frizera i kozmetičara.

Tablica 16.: Struktura obrtništva prema djelatnostima za područje grada Nova Gradiška na dan 30. 06. 2021. godine

REDNI BROJ	STRUKTURA OBRJNIŠTVA	BROJNO STANJE OBRTA 30. 06. 2021.
1.	PROIZVODNO	42
2.	USLUŽNO	135
3.	UGOSTITELJSTVO	29
4.	TRGOVINA	59
5.	GRADITELJSTVO	14
6.	POLJODJELSTVO	14
7.	FRIZERI I KOZMETIČARI	26
UKUPNO		319

Izvor: Udruženje obrtnika Nova Gradiška

2.10. Poduzetnička infrastruktura – IPNG

Industrijski park Nova Gradiška d.o.o. za razvoj i ulaganje (IPNG) osnovan je 2006. godine od strane Grada u svojstvu lokalne razvojne agencije i agencije za poticanje ulaganja, s ciljem unaprjeđenja konkurentnosti lokalnog gospodarstva i regije. Svrha djelovanja je potpora poslovnom i tehnološkom razvoju tvrtki, poticanje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva, istraživanja u svrhu razvoja Grada, omogućavanje konzultacija s lokalnim

interesnim skupinama, priprema strateških dokumenata uključujući financijske planove, podrška Gradskoj upravi i drugim lokalnim sudionicima u pripremi projekata te praćenje i nadzor provedbe strateških dokumenata Grada i Županije. Suradnja Industrijskog parka Nova Gradiška d.o.o. i Grada Nova Gradiška doprinijela je otvorenosti prema investitorima i fleksibilnošću prema njihovim potrebama. Rezultat su trenutni investitori u Industrijskom parku Nova Gradiška, poduzeća različitih veličina te različitih područja djelovanja, od prehrambene do metaloprerađivačke industrije, koja zapošljavaju više od 400 stanovnika lokalnog područja.

U izboru Ministarstva poduzetništva i obrta RH za Najbolju poslovnu zonu u 2014. godini Industrijski park Nova Gradiška osvojio je 2. mjesto, kao i 2. mjesto u RH u izboru AIK INVESTA.

Izvanredna lokacija uz međunarodnu autocestu idealna je za ulagače koji su usmjereni na tržište Jugoistočne Europe i EU. Izgrađena kvalitetna infrastruktura i izuzetno konkurentan paket lokalnih poticaja i olakšica čine Industrijski park konkurentnom i privlačnom zonom za ulaganja. 2016. godine vodeći europski proizvođač e-tekućina za e-cigarete Elda d.o.o. otvara svoj proizvodni pogon u parku što potvrđuje kako je Industrijski park Nova Gradiška, poslovna zona dostupna za ulaganje poduzeća različitih industrija. 2017. godine širenje Industrijskog parka se nastavlja potpisivanjem ugovora za ulaganja s poduzećima Progresys d.o.o., Hladni Val d.o.o., Franagro d.o.o., Vatrene d.o.o. i Techno Win d.o.o. Uz nove ugovore, u IPNG-u počinje provedba projekta „Tehnološki inkubator Nova Gradiška“ sufinanciranog iz EU fonda. 2018. godine, nakon ulaska Atlantic Grupe u strateško partnerstvo s belgijskom Aminolabs Grupom, nastaje Aminolabs Atlantic d.o.o. (danas EMPWR) koji je odlučio povećati svoj prostor na dodatnih 31.000 m² prostora u parku namijenjenih za izgradnju novih proizvodnih pogona. Također, Klimaoprema d.d. potpisuje ugovor o kupovini dodatnih 42.000 m² u IPNG-u za izgradnju tvornice koja je danas u punom pogonu.

Slika 6.: Industrijski park Nova Gradiška

Slika 7.: Tehnološki inkubator

Svrha projekta TEHNOLOŠKI INKUBATOR NOVA GRADIŠKA je razvoj visokokvalitetne poduzetničko poslovne infrastrukture kao osnove za razvoj poduzetništva i privlačenje investicija temeljenih na inovacijama, znanju i naprednim tehnologijama što omogućava stvaranje visoko kvalitetnih radnih mjesta, s posebnim naglaskom na učinkovito upravljanje okolišem i resursima. Opći cilj je doprinos pametnom i održivom regionalnom

razvoju i poboljšanju razine konkurentnosti Brodsko-posavske županije i šire regije razvojem visokotehnoloških tvrtki i privlačenjem ulaganja. Razvojem poduzetničko poslovne infrastrukture te privlačenjem investicija u sektore visoke tehnologije stvaraju se uvjeti za intenzivni razvoj postojećih i osnivanje novih tvrtki.

U okviru IPNG-a osnovan je i Poslovno inovacijsko potporni centar sa svrhom doprinosa održivom regionalnom razvoju i unaprjeđenju konkurentnosti poslovnoga sektora i regije stvaranjem poslovnog okruženja pogodnog za razvoj inovativnog poduzetništva. Centar usmjerava svoje aktivnosti na CNC tehnologiju u području obrade metala i drveta (IPNG je certificirani SIEMENS-ov trening centar u području CNC obrade metala), elektrostrojarstvo i ICT, ali pruža i prilagođene menadžerske obuke i podršku u računovodstvu i financijama, poreznim deklaracijama i zakonskim propisima. Glavne komponente PIPC-a su: Trening centar za nove tehnologije, Poslovni/Tehnologijski inkubator, Centar za inženjering i tehnologijske usluge te Centar za marketinške i poslovne usluge. Centar raspolaže s konferencijskom dvoranom, učionicom s informacijskom, uredskom i prezentacijskom opremom i LAN-om te pruža savjetodavne usluge što čini zaokruženu cjelinu koja omogućuje provedbu radionica i predavanja na visoko profesionalnoj razini.

IPNG uspješno prijavljuje i provodi i projekte financirane iz nacionalnih izvora (MINPO). Veći projekti u kojima je društvo sudjelovalo kao nositelj ili glavni partner Gradu su:

- „Industrijski park Nova Gradiška” – vrijednost 2,5 mil. € – izgradnja infrastrukture i razvoj usluga industrijskog parka;
- „Poslovno Inovacijsko Potporni Centar – BISC” (CARDS 2004) – vrijednost 1,6 mil. € – izgradnja i uređenje inovacijskog centra;
- „Razvoj poduzetništva zasnovanog na inovacijama, znanju i novim tehnologijama u BPŽ” (IPA IIIC – BRI) – vrijednost oko 1,1 mil. €;
- „Trening za CNC obradu metala” (CARDS 2004) – vrijednost 88.000 € – provođenje edukacije u Trening centru;
- „Nove vještine za novo zapošljavanje” (IPA IV) – vrijednost 131.000 €;
- „Integrirani sistem za zapošljavanje mladih u BPŽ” (IPA IV) – vrijednost 166.000 €;
- „Nove vještine za nove poslovne mogućnosti” (IPA IV) – ukupna vrijednost projekta 193.250 €.
- „Tehnološki inkubator Nova Gradiška” – ukupna vrijednost projekta 29.847.343,00 HRK
- „Poslovni kompas” – ukupna vrijednost projekta 555.460,58 HRK
- „Centar kompetencija za napredno inženjerstvo Nova Gradiška” – CEKOM
- „Učenjem do znanja – znanjem do zapošljavanja” – ukupna vrijednost 1.117.501,20 HRK

Nadalje, 2020. godine potpisan je Ugovor za Centar kompetencija, najvrjednijeg gospodarskog projekta Nove Gradiške u iznosu **119.203.236,94 kn**. Svrha ovog projekta je unaprjeđenje konkurentnosti poslovnog sektora i regije zapadne Slavonije uspostavom istraživačko-

razvojne infrastrukture i povećanim ulaganjem u razvoj novih proizvoda i usluga zasnovanim na RDI aktivnostima. Provedbom 7 kolaborativnih istraživačko-razvojnih projekata u razdoblju od 4,5 godine od početka realizacije projekta planiran je razvoj i komercijalizacija 7 inovativnih proizvoda novih za tvrtke i tržište, nova zapošljavanja visokoobrazovane radne snage, zaštita intelektualnog vlasništva – 2 patenata, 5 industrijskih dizajna, 2 žiga i 5 procesa; povećanje ulaganja privatnog sektora u RDI za 150 %, a što će zajedno doprinijeti rastu prihoda tvrtki partnera, izvoza, profitabilnosti, rastu zapošljavanja te osnivanju 25 novih tehnološki orijentiranih tvrtki. U provedbi projekta Centar kompetencija za napredno inženjerstvo Nova Gradiška sudjeluje ukupno 7 partnera – Industrijski park Nova Gradiška d.o.o., Klimaoprema d.d., Migautomatika d.o.o., Hladni val d.o.o., Altpro d.o.o., Inin d.o.o. i Strojarski fakultet Slavonski Brod te 2 tvrtke suradnici na projektu – Atlantic Aminolabs d.o.o. i Clarum d.o.o. s ciljem ostvarenja maksimalnih sinergijskih učinaka u razvoju podrške inovativnim, RDI aktivnostima poduzeća kroz primjenu istraživanja i njihove komercijalizacije.

U prvom dijelu provedbe projekta predviđena je izgradnja poslovne građevine na površini od 3.074 m² u vrijednosti oko 41,5 milijun kuna te opremanje laboratorija za 3D tehnologiju, laboratorija za visokobrzinsku obradu metala, laboratorija za toplinsku obradu, laboratorija za automatizaciju i robotiku te kupnja informatičke opreme u vrijednosti od 28 milijuna kuna. U financiranju provedbe projekta sudjeluju partneri s nositeljem projekta – CEKOM za napredno inženjerstvo N. Gradiška s 20 % od ukupnih prihvatljivih troškova projekta, dok su preostalih 80 % bespovratna sredstva dobivena putem natječaja „Podrška razvoju Centara kompetencija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a na koji je projekt prijavljen još u kolovozu 2017. godine.

CEKOM NI NG podržava integriranu ekonomsku transformaciju obrade metala, strojarstva i proizvodnju hrane podupirući tehnološke i praktične inovacije (modernizacija, diversifikacija, tranzicija, radikalne tehnološke promjene i uvođenje inovacija.) Realizacijom Projekta uspostavlja se kvalitetna RDI infrastruktura, doprinosi razvoju regionalnog inovacijskog sustava, unapređuje suradnja poslovnog i razvojno istraživačkog sektora, daje potpora ulaganju privatnog sektora u razvojno istraživačke aktivnosti te omogućava razvoj ljudskih potencijala u području istraživanja i razvoja i novih tehnologija.

Da je Nova Gradiška mali grad s velikim idejama dovoljno govori kako je Grad Nova Gradiška do sada proveo preko 500 milijuna kuna projekata sufinanciranih EU sredstvima. Trenutno je u provedbi i pripremi projekata vrijednosti više od 167 milijuna kuna. Važnost ulaganja u razvoj znanja i tehnologija glavni su pokretači modernih ekonomija, ključ konkurentske prednosti upravo leži u razvoju RDI projekata. Nova Gradiška se nalazi među boljim gradovima koji se baziraju na poduzetništvu i prepoznao je ovaj projekt kao ključ uspjeha za razvoj budućih investicija.

Sinergijom dva projekta – Tehnološkog inkubatora i Centra kompetencija poduzetnicima na širem regionalnom području pružit će se visokokvalitetna poslovna te razvojno-istraživačka infrastruktura. Na taj način omogućit će se jačanje konkurentnosti poslovnog sektora u regiji, podupirat će se poduzetništvo temeljeno na znanju i novim tehnologijama, jačat će izvozna orijentiranost tvrtki i konkurentnost na međunarodnom tržištu, stvorit će se preduvjeti za

otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, a što će sve zajedno doprinijeti pametnom i održivom regionalnom razvoju Slavonije.

2.11. Poljoprivreda

Na području Brodsko-posavske županije, kao i na području Nove Gradiške, poljoprivreda je tradicionalno jedna od najvažnijih gospodarskih grana što je povezano i s visokom kvalitetom tla koje je pogodno za razvoj brojnih poljoprivrednih kultura, kao i s povoljnim klimatskim uvjetima ovoga područja. Grad Nova Gradiška raspolaže s 2.101,27 ha poljoprivrednih površina prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, od čega oranice imaju najveći udio i on iznosi 91,65 % (1.925,73 ha), na drugom mjestu su voćnjaci s udjelom od 4,22 % (88,57 ha), dok su ostale vrste poljoprivrednih zemljišta manje zastupljene.

Tablica 17.: Struktura obradivih poljoprivrednih zemljišta na području Nove Gradiške (u ha)

	Oranica	Staklenik na oranici	Livada	Pašnjak	Vinogradi	Voćnjak	Mješoviti višegodišnji nasadi	Privremeno neodržavana parcelsa	Ostale vrste uporabe zemljišta
Prvča	708,13	0,21	23,61	10,25	0	9,35	0	0,41	0
Ljupina	723,64	0,01	2,91	3,80	0	34,44	0	0,43	0
Kovačevac	158,84	0,05	3,99	6,57	1,84	11,27	0,13	0,22	0
N. Gradiška	335,12	0,47	25,54	3,27	0,84	33,51	0,09	0,59	1,74
UKUPNO	1.925,73	0,74	56,05	23,89	2,68	88,57	0,22	1,65	1,74

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, ARKOD, stanje na dan 31. 12. 2020.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u 2020. godini na području Nove Gradiške registrirano je 432 poljoprivrednih gospodarstava. Ako se promatra pravni oblik osnivanja poljoprivrednih gospodarstava, daleko najveći udio od 85,19 % imaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva, dok su ostali oblici osnivanja mnogo manje zastupljeni.

Tablica 18.: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema obliku osnivanja na dan 31. 12. 2020.

Vrsta PG-a	Spol	
	Ž	M
Obiteljsko gospodarstvo	103	265
Obrt	1	8
Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo	15	35
Trgovačko društvo	2	1
Zadruga	0	2
UKUPNO	121	311

Izvor: APPRRR, ARKOD podaci za 31. 12. 2020. godine

Na području Grada prevladavaju mala poljoprivredna gospodarstva čija se poljoprivredna proizvodnja odvija na poljoprivrednim zemljištima veličine do 3 ha. Temeljem toga može se zaključiti kako je na ovom području, unatoč tome što ima velik prirodni potencijal i preduvjete za razvoj poljoprivrede, poljoprivreda kao gospodarska grana u najvećoj mjeri zastupljena kod malih poljoprivrednih proizvođača koji nemaju dovoljnu financijsku snagu niti proizvodne kapacitete (skladišta, strojevi, hladnjače, silosi, oprema i sl.) za izlazak na tržište te proizvode uglavnom za vlastite potrebe. Navedeno potvrđuju i podaci u tablici 21 iz kojih se vidi kako je najveći broj poljoprivrednih gospodarstava (259) u 2020. upravo u prvom razredu koji uključuje poljoprivredna zemljišta veličine do 3 ha i njihov udio u ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava prema ARKOD bazi podataka iznosi oko 62,41 %. U drugom razredu koji obuhvaća poljoprivredna zemljišta veličine od 3 do 20 ha nalazi se 138 poljoprivrednih gospodarstava koja zajedno imaju površinu poljoprivrednih zemljišta od 847,19 ha. Gospodarstva koja obrađuju veće poljoprivredne površine i svoje proizvode plasiraju na tržište ima vrlo malo (17), a samo se jedno poljoprivredno gospodarstvo nalazi se u razredu poljoprivrednih površina većih od 1.500 ha i zauzima površinu od 2.609,31 ha što je više od polovice od ukupno obradivih na području Nove Gradiške.

Tablica 19.: Broj i površina poljoprivrednih gospodarstava prema ARKOD bazi podataka

Veličina poljoprivrednog zemljišta	Broj PG-a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Do 3 ha	259	717	341,71
Od 3 – 20 ha	138	1.049	847,19
Od 20 – 100 ha	14	332	656,27
Od 100 – 1500 ha	3	39	401,23
>1500 ha	1	135	2.609,31
SVEUKUPNO	415	2.272	4.855,71

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, ARKOD, stanje na dan 31. 12. 2020.

Nužno je potaknuti suradnju i umrežavanje poljoprivrednika na području Grada te okrupnjavanje poljoprivrednih zemljišta kako bi poljoprivrednici mogli osigurati veći obujam proizvodnje i uspješnije plasirati svoje proizvode na tržište te si osigurati veću pregovaračku moć. Također, potrebno je više koristiti dostupne izvore financijskih sredstava od strane EU fondova kako bi poljoprivrednici uveli nove tehnologije i modernizirali svoju proizvodnju što bi značajno povećalo produktivnost i profitabilnost poljoprivredne proizvodnje.

Prema dobi nositelja poljoprivrednih gospodarstava može se zaključiti kako je najveći broj nositelja u skupini starijoj od 65 godina i ova skupina ima udio od 40,28 % u ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava. Samo je 43 nositelja poljoprivrednih gospodarstava mlađih od 41 godinu što pokazuje kako se poljoprivrednom proizvodnjom u najvećoj mjeri bavi staro stanovništvo, dok su mlađe generacije nedovoljno zainteresirane i nemotivirane za bavljenje tradicionalnom gospodarskom djelatnošću kao što je poljoprivreda.

Tablica 20.: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema dobi nositelja na dan 31. 12. 2020.

Dob nositelja	<41	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	>65
Broj OPG-a	43	28	49	48	51	39	174

Izvor: APPRRR, ARKOD podaci za 31. 12. 2020. godine

Na području Grada, osim poljodjelstva prisutne su i druge grane poljoprivrede. Broj poljoprivrednih gospodarstava na području Nove Gradiške koji se bavi stočarstvom u 2020. godini iznosio je 200 i ona su posjedovala 5.334 grla stoke, od čega je daleko najviše svinja. U 2021. godini također prevladavaju svinje kojih je 4.494, a broj poljoprivrednih kućanstava koji se bavi stočarstvom ostao je isti kao i 2020. godine.

Tablica 21.: Broj stoke na području grada Nova Gradiška

Stoka	Broj gospodarstava	Broj životinja
Goveda	12	159
Konji	11	32
Magarci	0	0
Svinje	150	4.494
Ovce	27	649
Koze	0	0

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Jedinstveni registar domaćih životinja

2.12. Turizam

Turizam se na novogradiškom području počeo razvijati još 1892. godine kada je osnovano Društvo za poljepšavanje mjesta koje od 1930. godine nosi naziv Turističko društvo, a čiju tradiciju danas nastavlja Turistička zajednica Grada Nova Gradiška. Nova Gradiška danas ima preduvjete za razvoj različitih selektivnih oblika turizma – lovni, ribolovni, cikloturizam, zdravstveni, tranzitni, poslovni, seoski i dr.

Smještajni kapaciteti (ukupno 102 ležaja) s kojim raspolaže Grad nalaze se u sljedećim objektima:

- hotel „Kralj Tomislav“,
- restoran s prenoćištem „Slavonski biser“,
- apartmani i sobe „Laganini“,
- objekt u domaćinstvu – Tihana Dumenčić

Održavanjem brojnih turističkih manifestacija te proširenjem turističke ponude i sadržaja u Gradu i okolici nastoji se privući sve veći broj turista. Manifestacije održane u 2020. godini uključuju sljedeće: Poljoprivredno poduzetničke ideje, Pokladni dani, Sarmijada i provijada, Festival kave i slavonskih kolača, Županijska smotra pjevačkih zborova „Susret pjesme i prijatelja“, Moto susreti Strmac, Međunarodni susreti oldtimera, In memoriam Toše Proeski, Advent u našem gradu, Doček Nove godine na otvorenom, NG Ljeto glazbe i kulture, Novogradiško glazbeno ljeto i brojne sportske manifestacije.

Turistička gospodarstva na području Brodsko-posavske županije nude različite sadržaje kao što su vožnja brodom, škola jahanja, ulica starih zanata, šetnice, križni put, eko-etno proizvodi, suveniri, kolinja, lov, ribolov. Različiti gastronomski specijaliteti ovog dijela Slavonije (suhomesnati proizvodi, riječna riba, gljive, sir i vrhnje, rakija, vino, slastice i sl.) nude i mogućnost razvoja eno-gastronomskog turizma. Bogata folklorna i tradicijska baština ovu ponudu čine još zanimljivijom. Svakako je važno spomenuti Posavsku poučnu cestu dugačku 30 kilometara, duž koje posjetitelji mogu učiti o povijesti, tradiciji, narodnim običajima, kulturnoj baštini, itd., a u lokalnim domaćinstvima kušati jela tradicionalne kuhinje, kao i vrsna slavonska vina. Udaljeno 20 kilometara od Nove Gradiške nalazi se i eko-etno selo „Stara Kapela“ koje ima dugu tradiciju i čiji povijesni korijeni sežu u daleku 1275. godinu. Ova turistička destinacija pretvorena je u „selo-hotel“ i nudi posjetiteljima tradicionalnu slavonsku arhitekturu, kulturne vrijednosti i običaje, a može se izdvojiti i 13 kilometara duga pješačko-biciklistička staza.

U razvoju novogradiškog turizma značajno mjesto zauzimaju arheološki lokaliteti, spomeničko kulturna i povijesna baština, galerije, muzeji te objekti sakralne kulture. Staru urbanističku jezgru čine: crkva sv. Terezije, stari sud i zatvor iz 18. stoljeća te župna crkva "Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije" iz početka 19. stoljeća na čijem se svodu nalazi djelo znamenitog hrvatskog slikara Celestina Medovića. U blizini Nove Gradiške u općini Cernik nalazi se Franjevački samostan s crkvom sv. Petra iz 18. st. u kojemu se nalazi stalna biblijsko-arheološka muzejska izložba te također crkva sv. Leonarda (Linarta) iz 1751. godine. U mjestu

Baćindol nalazi se srednjovjekovna kula Gračanica – jedna od najbolje očuvanih utvrda ovoga područja (jedna od točki na planinarskoj stazi Pet utvrda Požeške gore).

Osim svega navedenog, značajno je i izletište Strmac u općini Cernik koje je smješteno u prekrasnoj, prema jugu otvorenoj dolini, kojom protječe gorski potok Šumetlica, sa sjeverne strane zaštićen od vjetrova visokim Psunjem, na kojem je i najviša kota Slavonije – Brezovo polje s 988 m nadmorske visine. Potencijali ovog iznimnog prirodnog bisera grada omogućili su razvoj turističke ponude u nekoliko pravaca:

- kampiranje, obiteljski i društveni izleti, kupanje
- sportski turizam – tereni za male sportove: odbojku, košarku i rukomet, odnosno mali nogomet, trim staza, planinarenje, skijanje, biciklizam
- lov i ribolov – zbog posebnog položaja i različitosti raslinja ovdje su staništa raznih životinjskih vrsta
- koncerti – izgrađena je ljetna pozornica
- moto susreti – organiziraju se već nekoliko godina za redom
- zdravstveni turizam – ugodna planinska klima

Podaci o broju turista i ostvarenim noćenjima u svim vrstama komercijalnih smještajnih kapaciteta tijekom 2020. godine ukazuju kako je na području Nove Gradiške registrirano oko 2,4 tisuća turističkih dolazaka, odnosno 5,9 tisuća noćenja.

Tablica 22.: Struktura noćenja domaćih i stranih turista

Vrsta turista	Dolasci	Noćenja	Broj turista	Prosječno trajanje boravka (u danima)	Udio dolasci	Udio noćenja	Udio turista
Domaći	1.566	4.350	1.568	2,78	66,05 %	73,39 %	65,99 %
Strani	805	1.577	808	1,96	33,95 %	26,61 %	34,01 %
UKUPNO:	2.371	5.927	2.376	2,50	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Izvor: Turistička zajednica Grada Nova Gradiška (2020) Izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada i financijskog plana turističke zajednice Grada Nove Gradiške za 2020. godinu

2.13. Uređenje naselja – infrastruktura

2.13.1. Prometna infrastruktura

Grad Nova Gradiška ima izrazito povoljan prirodni i prometno-geografski položaj što uvelike može olakšati budući rast i razvoj. Smješten je na raskrižju važnih međunarodnih cestovnih pravaca (E70), željezničkog pravca te telekomunikacijskih sustava koji povezuju zemlje Zapadne Europe sa zemljama Jugoistočne Europe i Bliskog istoka i time čine osnovu za razvoj Grada kao prometnog, logističkog i distributivnog centra. Prostorom Brodsko-posavske županije i Nove Gradiške prolaze dva važna međunarodna prostorna koridora: Europski koridor Vc, koji je dio prometnog pravca između Europe i Azije te Europski koridor X koji se proteže područjem od granice s Republikom Slovenijom do granice s Republikom Srbijom.

Cestovnu infrastrukturu čine: ceste, cestovni objekti, ulice, parkirališta, nogostupi i druge javne prometne površine koje su na raspolaganju građanima. Urbanizacija stanovništva i radnih mjesta zahtjeva dogradnju i rekonstrukciju prometne infrastrukture na području Grada. Nova Gradiška prometno je dobro povezana sa središtem županije Slavonskim Brodom i glavnim gradom Zagrebom te se na udaljenosti od 25 km nalazi granični prijelaz s BiH (Stara Gradiška). Uz to, grad se nalazi na vrlo povoljnom prometnom pravcu između tri značajne prometnice:

- trasa autoceste E70 u dužini od 306,0 km koja se proteže od G.P. Bregana (granica Republike Slovenije) – Zagreb – Slavonski Brod – G.P. Bajakovo (granica Republike Srbije),
- trasa državne ceste D51 u dužini od 50,3 km koja se proteže od Gradišta D53 – Požega, čvorište se nalazi u Novoj Gradiški (A3) – povezuje sjever i jug Slavonije,
- s istočne strane u smjeru sjever – jug prolazi županijska cesta Ž 4157 (Nova Gradiška Ž 4158 – Sičice – Vrbje – Ž 4178), a sa zapadne strane županijska cesta Ž 4156 (Nova Gradiška (Ž 4158) – Prvča – Visoka Greda – Savski Bok – Mačkovac (L 42019)).

Također, na pravcima cestovne prometne infrastrukture odvija se javni cestovni autobusni promet lokalnog, regionalnog, državnog i međudržavnog tipa. Linije su usmjerene prema lokalnim mjestima s povratnim relacijama koje omogućavaju stanovništvu udaljenih područja bolju povezanost s Gradom.

2.13.2. Željeznička infrastruktura

Područje Nove Gradiške nalazi se između međunarodnog elektrificiranog željezničkog koridora Zagreb – Lipovac te željezničke magistrale koridora X koji povezuje središnji i istočni dio Hrvatske te čini dio paneuropskog koridora na potezu Savski Marof – Zagreb – Tovarnik. Navedena linija je glavni i najprometniji hrvatski željeznički magistralni pravac.

Kroz željezničku postaju prolaze međunarodni željeznički pravci koji uključuju intermodalne prijevozne jedinice (ITU) kao što su kontejneri, izmjenjivi sanduci, teretna motorna vozila i druga namjenska sredstva razmjene. Pruga je elektrificirana pod naponom 25kV/50Hz na

cijeloj svojoj dužini. Maksimalna brzina iznosi 160 km/h i najvećim je dijelom izvedena kao dvokolosiječna pruga osposobljena za dvosmjerni promet. Željezničku infrastrukturu na području Grada potrebno je unaprijediti i uskladiti je u tehničko-tehnološkom smislu sa zahtjevima koji se postavljaju za konvencionalnu željezničku mrežu kako bi se povećao opseg tranzitnog željezničkog prijevoza.

2.13.3. Telekomunikacijska mreža

Od ukupnog broja kućanstava na području Grada Nove Gradiške koji iznosi 5.167, njih 49,7 % ima pristup nepokretnom širokopojasnom internetu i to najvećim dijelom (17,55 % kućanstava) internetu srednje raspoložive brzine od 20 do 30 Mbit/s. Grad Nova Gradiška je u srpnju 2016. godine, s općinama Cernik, Staro Petrovo Selo, Okučani, Nova Kapela, Dragalić, Gornji Bogićevci, Stara Gradiška, Vrbje i Davor, donio odluku o pokretanju projekta „Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu“, prihvatljivog za financiranje iz EU strukturnih fondova, te je u tom cilju, sa svim općinama potpisan Sporazum o suradnji. Riječ je o projektu vrijednom 120 milijuna kuna kojim je Nova Gradiška, kako je bilo i planirano Strategijom razvoja grada do 2020. godine, postala „smart city“.

Nadalje, sukladno Sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru instrumenta za povezivanje Europe (CEF): Program WiFi4EU koji je Grad sklopio s Izvršnom agencijom za inovacije i mreže, građani Nove Gradiške od svibnja 2020. imaju besplatan pristup internetu na javnim površinama. Instalirano je 10 pristupnih točaka na 8 lokacija, a sve one imaju otvoren pristup internetu s brzinama od minimalno 30 Mbit/s. Provedbom projekta WiFi signalom pokriveno je više javnih površina i to: bazeni i pripadajuća igrališta, Sportski centar „Ivo Petranović“, teniski tereni na Slavči, Cvjetni trg – južni dio, igralište na Cvjetnom trgu, tržnica, Dom Mala i dječje igralište u Kovačevcu.

HP-Hrvatska pošta d.d. je davatelj poštanskih usluga koji među ostalim poslovima obavlja univerzalnu uslugu u Republici Hrvatskoj. Na području grada Nove Gradiške posluje Poštanski ured 35400 Nova Gradiška koji je kompletno obnovljen i preuređen u skladu s novim standardima uređenja i opremanja poštanskih ureda krajem 2015. godine.

2.13.4. Vodno-komunalna infrastruktura

Osnovni cilj projekta „Razvoj vodno-komunalne infrastrukture Nova Gradiška“ je zaštita okoliša uz poštivanje načela održivog razvoja. Projekt je usmjeren na poboljšanje sustava javne odvodnje, smanjenje gubitaka u sustavu javne vodoopskrbe i rješavanje problema pročišćavanja otpadnih voda. Projekt se provodi na području Aglomeracije Nova Gradiška na kojem će se izgraditi nova kanalizacijska mreža, novi vodovod te uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. U prvoj fazi izgrađeno je 32 kilometra kanalizacijske mreže uključujući i 1.824 pripreme za kućne priključke na kanalizaciju u naseljima Giletinci, Prvča, Rešetari, Zapolje, Adžamovci, Gunjavci, Drežnik i Brđani. Na istom je području, u svrhu poboljšanja sustava

kanalizacije, izgrađeno i osam retencijskih bazena i 12 crpnih stanica, kao i 3.700 m vodovoda te vodosprema kapaciteta 3.000 m³, dok je na cijeloj aglomeraciji izgrađeno i ukupno 2.955 besplatnih priključaka na vodu.

Vodovod zapadne Slavonije d.o.o provodi projekt izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Nova Gradiška u okviru projekta “Razvoj vodno komunalne infrastrukture- Nova Gradiška, 2. faza” vrijednog 143 milijuna kuna putem Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Izgradnja pročišćivača je završna faza projekta, a početak izvođenja radova svečano je obilježen 10. lipnja u Novoj Gradiški. Na uređaj za pročišćenje otpadnih voda spojit će se izgrađena kanalizacijska mreža grada Nova Gradiška, cijele općine Rešetari i naselja Cernik i Giletinci s područja Općine Cernik. Kada bude izgrađen pročištač otpadnih voda će unaprijediti sustav odvodnje i pročišćenja otpadnih voda aglomeracije Nova Gradiška-Cernik-Rešetari i u potpunosti udovoljiti zakonskim i europskim standardima.

Dovršenjem ovog projekta postići će se proširenje jedinstvenog sustava odvodnje, smanjenje izravnog upuštanja neobrađenih otpadnih voda u površinske vode, posebno potok Šumetlicu te će se zaštititi prirodna raznolikost i biološki sustav na području aglomeracije.

Najznačajniji je to projekt na novogradiškom području koji će, po završetku, rezultirati definitivnim rješavanjem dugotrajnih problema Nove Gradiške i okolnih naselja vezanih uz vodno komunalnu infrastrukturu. Gradnjom ovog značajnog uređaja bit će zaokružena velika cjelina na području aglomeracije Nova Gradiška, a svi će stanovnici dobiti pristup zdravstveno ispravnoj vodi, dok će ona otpadna biti zbrinuta u skladu s europskim standardima i direktivama.

2.13.5. Gospodarenje otpadom, OIE i zaštita okoliša

Za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada zadužena je tvrtka Odlagalište d.o.o. Tvrtka upravlja reciklažnim dvorištem Šagulje – Ivik. Promišljajući na pravi način o održivom gospodarenju otpadom, ekologiji i zaštiti okoliša, Grad Nova Gradiška i službeno je, nakon dvije godine provedbe, završio projekt reciklažnog dvorišta. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godine. Reciklažno dvorište ukupne površine 3.385m² nalazi se u naselju Prvča na lokaciji deponije komunalnog otpada Šagulje. Smješteno na ukupnoj površini od 3.385 kvadratnih metara, s betonskim boksovima, spremnicima, halom i upravnom zgradom, na reciklažnom dvorištu je moguće odložiti glomazni otpad, željezo, ne željezne metale, plastiku, stari papir, karton, tekstil, staklo, staklenu ambalažu, jestiva ulja i masti, biorazgradivi otpad, baterije, akumulatore, fluorescentne cijevi, stare lijekove, kao i opasni i elektronički otpad. Izgradnjom i otvaranjem reciklažnog dvorišta riješen je problem zbrinjavanja otpada u Novoj Gradiški gdje će se moći smanjiti ukupna količina otpada, povećati stopa odvojeno prikupljenog otpada, a to bi trebalo doprinijeti rješanju problema divljih odlagališta. Građani mogu predati 48 vrsti otpada, osim miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada, u reciklažno dvorište. Zaprimanje otpada u reciklažnom

dvorištu besplatno je za sve korisnike (kategorija kućanstvo) s područja grada Nove Gradiške koji plaćaju naknadu za komunalne usluge prikupljanja miješanog otpada.

Projekt tvrtke Odlagalište d.o.o. „Nabava komunalnih vozila“ obuhvaća nabavu dva komunalna vozila za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, kartona, biootpada, metala, plastike, tekstila, stakla i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na mjestu nastanka otpada kod korisnika usluge i na javnim površinama. Projekt se provodi u cilju povećanja udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u ukupnom komunalnom otpadu čime se doprinosi povećanju uporabe otpada i smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagalište.

Tvrtka Odlagalište d.o.o. javnu uslugu prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada te uslugu povezanu s javnom uslugom koja se odnosi na odvojeno prikupljanje komunalnog otpada obavlja na području 6 JLS: Grada Nove Gradiške te Općina Cernik, Dragalić, Rešetari, Stara Gradiška i Staro Petrovo Selo, čime navedeno područje obuhvata projekta obuhvaća 9.543 kućanstva (30.532 stanovnika). Cilj projekta: doprinijeti povećanju udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u ukupnom komunalnom otpadu te tako doprinijeti uporabi i konačno smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagališta.

Kako tvrtka do sada nije imala potrebne kapacitete uslugu prikupljanja reciklabilnog otpada nije niti mogla izvršavati adekvatno, no novim vozilima omogućit će se ekološki i ekonomski učinkovito prikupljanje reciklabilnog otpada na mjestu njegova nastanka. Projekt će osigurati pozitivan doprinos rješavanju izazova poput učinkovitog korištenja resursa, smanjenja degradacije okoliša, očuvanja bioraznolikosti te ublažavanja klimatskih promjena što će pridonijeti održivom društveno-ekonomskom razvoju i boljoj kvaliteti života. Smanjenje uvoza sekundarnih sirovina (staklo, plastika, metal), zapošljavanje djelatnika, smanjenje troškova odlaganja neke su od gospodarskih koristi kojima ovaj projekt doprinosi.

Grad je sufinancirao i nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta u ukupnom iznosu od 30.000,00 kn te tako ispunio sve obveze i zahtjeve iz Zakona o gospodarenju otpadom.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike objavio je 2019. godine otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga „Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada“. Cilj Poziva je potaknuti poduzeća na investiranje u izgradnju postrojenja za kompostiranje i izgradnju bioplinskih postrojenja, a tako se ujedno jedinicama lokalne samouprave i ostalim proizvođačima biootpada otvara mogućnost okolišno prihvatljivijeg zbrinjavanja biootpada u usporedbi s odlaganjem na odlagališta. Slijedom navedenog, tijekom 2020. godine pokrenute su i aktivnosti za izgradnju postrojenja za biološku obradu otpada – kompostane. Tvrtka Odlagalište d.o.o. je ishodila građevinsku dozvolu 18. 09. 2020. i projekt je prijavila na predmetni javni poziv Ministarstva.

Grad je u 2020. godini provodio i izobrazno-informativne aktivnosti predviđene projektom „I naš grad razvrstava otpad“. Aktivnosti su bile usmjerene na informiranje građana o sprečavanju nastanka otpada i poticanja ponovne uporabe predmeta, u svrhu povećanja udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada te stimulaciji kućnog kompostiranja. Cilj projekta bio je izgraditi svijest i razumijevanje svih žitelja Nove Gradiške o potrebi zaštite i učinkovitijeg upravljanja resursima, kao i izgraditi svijest građana o važnosti promjena njihovih navika s linearnog na kružno gospodarstvo.

Nadalje, Grad je i nabavio nove spremnike za sakupljanje otpada na mjestu nastanka temeljem Javnog poziva za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada koje provodi Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Svi korisnici minimalne javne usluge (kućanstva) dobili su na korištenje po dva spremnika. Plavi za prikupljanje papira i žuti za prikupljanje plastike. Nabavljeno je 7.200 komada kanti od 120 litara, 370 komada kanti od 240 litara, 100 komada kontejnera od 1.100 litara te 14 komada zvona od 2,5 m³.

Zeleni otoci podrazumijevanju skup spremnika za odlaganje korisnog ambalažnog otpada. Pogledajte lokacije gdje građani mogu odložiti papir i karton (plavi poklopac), plastičnu i metalnu ambalažu (žuti poklopac), te staklenu ambalažu (zeleni poklopac). Popis zelenih otoka na području Nove Gradiške nalazi se na slici dolje.

Slika 8.: Lokacije zelenih eko otoka na području Nove Gradiške

LOKACIJE ZELENIH EKO OTOKA		papir	plastika	staklo	tekstil	biootpad
1.	KOVAČEVAC - istočna strana križanja prema Prognaničkom naselju	✓	✓			
2.	KRIŽANJE UL. ZRINSKI I M. LANOSVIĆA - zapadna strana	✓	✓	✓		✓
3.	KRIŽANJE GAJEVE I PRERADOVIĆEVE ULICE - jugoistočna strana	✓	✓	✓		
4.	PRVČA - ispred Društvenog doma	✓	✓			
5.	PRVČA - sjeveroistočna strana kod križanja sa želj. prugom	✓	✓			
6.	VINOGRADSKA ULICA- preko puta kbr. 25/31 (skretanje za IOŠ I ETŠ)	✓	✓	✓		
7.	Miroslava Krleže (teniski tereni)	✓	✓	✓		✓
8.	TRG G. VITEZA - jugoistočna strana	✓	✓	✓		✓
9.	KRIŽANJE ULICE MALA I M. GUPCA	✓	✓	✓	✓	
10.	UL. M. BENKOVIĆA - uz ulaz u OŠ M. Lovrak	✓	✓			
11.	UL. M. BENKOVIĆA kružni tok	✓	✓			
12.	CVJETNI TRG - sjeverna strana (uz parkiralište)					
13.	NASELJE URIJE - južno od kbr.24/26	✓	✓	✓		
14.	NASELJE URIJE - sjeverno od kbr. 18	✓	✓	✓		
15.	NASELJE URIJE - nasuprot kbr. 10	✓	✓	✓		
16.	UL. K.P. KREŠIMIRA - zapadna strana nasuprot kbr. 31					
17.	UL. B. J. Jelačića (kod trgovine Šokac)	✓	✓	✓		
18.	Ulaz u Voćarsku	✓	✓	✓		

Grad Nova Gradiška provodio je od 01. 07. 2019. do 31. 12. 2021. godine projekt „BIOSOL – upotreba biomase i solarne energije kao obnovljivih izvora održive i efikasne energije za samostalne komplekse društvene namjene” financiran u sklopu projekta prekogranične suradnje Interreg-IPA CBC Hrvatska-Srbija 2014.-2020. Partneri u projektu su Grad Šabac iz Republike Srbije i LAG Zapadna Slavonija. Cilj projekta je podrška povećanoj upotrebi održive energije i energetskej efikasnosti u prekograničnom području, uz povećanje infrastrukturnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u području projekta. Specifični ciljevi projekta odnose na povećanje infrastrukturnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, te upoznavanja javnosti i drugih ciljnih skupina s društveno-ekonomskim koristima energetske efikasnosti i upotrebe obnovljivih izvora energije te praktičnosti primjene mjera za unaprjeđenje energetske učinkovitosti. Kao glavni rezultat projekta izgrađena je fotonaponska elektrana u Industrijskoj zoni Nova Gradiška, snage 0,5 MW, koja će proizvoditi električnu energiju za 10 javnih objekata društvene namjene, čime se smanjuje potrošnja fosilnih goriva i troškovi energije.

Slika 9.: Fotonaponska elektrana

Izvor: Solaris Pons d.o.o.

Obnovljivi izvori energije predstavljeni su i u obliku solarnog stabla koje privlači pozornost svojim atraktivnim značajkama i položajem koje će pokrenuti pitanja i zanimanja svakodnevnih prolaznika. Info ploča instalirana sa solarnim stablom pruža jednostavne, ali korisne informacije o solarnoj energiji, projektu i načinu na koji drvo funkcionira. Solarno stablo postavljeno je u a s ciljem podizanja svijesti građana o važnostima i iskoristivosti obnovljivih izvora energije. Osim što, uz atraktivan izgled, solarno stablo nudi i mogućnost punjenja određenih uređaja, valja spomenuti kako je na mjestu gdje je postavljeno dostupna i besplatna wi-fi mreža “SmartCityNG”, preko koje se zainteresirani prolaznici mogu dodatno educirati o energiji sunčeva zračenja kao obnovljivom izvoru održive i efikasne energije.

Slika 10.: Solarno stablo

U sklopu provedbe projekta BIOSOL izrađena je Energetska strategija grada Nova Gradiška koja je usklađena sa Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu te utemeljena na Zelenoj i Bijeloj knjizi EU. Također je usklađena sa zajedničkom energetske i klimatske Strategijom 2030. Europske unije koja je usmjerena na kreiranje europskog društva kao kompetitivnog, sigurnog i energetske učinkovitog sustava, spremnog na dostizanje dugoročnog cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2050. godine.

Glavni ciljevi koje ova Strategija postavlja su:

- Povećati kvalitetu i standard života;
- Jačati konkurentnost gospodarstva koje razvoj bazira na znanju i inovacijama;
- Dodatno razviti i povećati dostupnost digitalne infrastrukture;
- Maksimalno iskoristiti potencijale informacijsko-komunikacijskih tehnologija u svrhu razvoja;
- Unaprijediti održivo korištenje prirodnih resursa i učinkovitu prilagodbu učincima klimatskih promjena

U Akcijskom planu Energetske strategije definirano je 15 mjera za povećanje energetske učinkovitosti, primjene obnovljivih izvora energije i smanjenja emisija stakleničkih plinova. U definiranju mjera, naglasak je stavljen na energetske učinkovitost, koja je najisplativija mjera za postizanje ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova i postizanje ciljanog udjela obnovljive energije u konačnoj bilanci korištenja energije od 2020. do 2030. godine.

Izrađenim strateškim dokumentima i provedenim aktivnostima kroz projekt BIOSOL gradovi Šabac i Nova Gradiška svoju namjere da postanu „zeleni“ i u što većoj mjeri energetske neovisni gradovi pretaču u djela, u nadi kako će na ovaj način potaknuti i ostale gradove u regiji da se intenzivnije uključe u globalni „go green“ trend.

Što se tiče javne rasvjete, modernizacija javne rasvjete bazirana je na elektrotehničkom projektu Modernizacije sustava javne rasvjete u gradu Nova Gradiška. U okviru projektiranog, zamijenjena su sva postojeća rasvjetna tijela, u kojima su živine i natrijeve žarulje s odgovarajućim LED rasvjetnim tijelima. Za sve ulice iz zahvata rekonstrukcije određeni su konačni svjetlo-tehnički parametri klasa rasvijetljenosti prema CIE 115:2010 odnosno HRN EN 13 201 za sve specifične ulice.

Grad Nova Gradiška, je za vlasnike električnih automobila postavio punionicu električnih vozila. Postavljena ispred pošte, na Trgu kralja Tomislava, punionica predstavlja i jedan od takozvanih „zelenih projekata“ koje je Grad, vodeći računa o zaštiti okoliša i zdravlju ljudi, uvrstio u razvojnu strategiju. Iako slaba kupovna moć i nedostatak potrebne infrastrukture još uvijek ne idu na ruku svima onima svjesnima važnosti zaštite okoliša, svaki, pa i najmanji pomak, korak je naprijed prema zelenom stilu života. S tim na umu, kontinuirano promišljajući o ekologiji, Nova Gradiška se svrstala na popis gradova s punionicom električnih automobila.

2.14. Vatrogastvo i civilna zaštita

Na području Grada Nova Gradiška djeluje Javna vatrogasna postrojba Nova Gradiška – javna gradska ustanova koja u okvirima vatrogasne djelatnosti skrbi o potrebama i interesima građana na svom području. Djelatnost Javne vatrogasne postrojbe Nova Gradiška je sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje i drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama. Javna vatrogasna postrojba Nova Gradiška vrši i servis vatrogasnih aparata.

U Javnoj vatrogasnoj postrojbi na dan 31. 12. 2020. zaposleno je 16 radnika. Školovanje i obučavanje kadrova, odnosno stručno obrazovanje je nužno, osobito iz razloga primjene novih tehnologija u vatrogastvu, te će i nadalje biti jedna od točki provođenja programa rada. Tijekom 2020. godine osposobljena su 4 vatrogasca za vođenja brodice B kategorije, 15 vatrogasaca osposobljeno je za rad na siguran način pri obavljanju poslova uklanjanja stršljena i zmija. Krajem 2020. godine odrađen je i niz akcija u vezi humanitarne pomoći za područja pogođena potresom (Petrinja, Sisak, Glina, ali i sva okolna mjesta).

U suradnji s DVD-om Nova Gradiška i Civilnom zaštitom vatrogasci postrojbe odrađuju javne i pokazne vježbe u vrtićima i osnovnim školama u gradu. Vježbe su odrađivane u cilju edukacije, ali i promocije vatrogastva i zaštite i spašavanja. Djelatnici postrojbe se uključuju i u rad DVD-a Nova Gradiška, budući da su i sami članovi DVD-a. Suradnja sa svim institucijama na području Grada je zadovoljavajuća. U sastavu DVD-a djeluje i vatrogasna mladež, gdje su zaposlenici JVP-a aktivni u radu s istom.

Uz sve navedeno kao najvažniji zadatak se nameće cjelovito rješavanje problema koji se odnosi na smještajni prostor i garažni prostor. Vatrogasna vozila moraju biti garažirana, a paralelno s rješavanjem ovog problema potrebno je osigurati ostale prostore koji nedostaju kako bi se zadovoljili svi standardi koji su propisani. 2020. godine JVP Nova Gradiška postala je bogatija za jedno kombi vozilo, a koje im je dodijelila Hrvatska vatrogasna zajednica. To je prvo vatrogasno vozilo u vlasništvu JVP Nova Gradiška. Također, JVP je postala bogatija i za jedne auto ljestve koja im je donirala vatrogasna postrojba grada Herzogenauracha.

U 2020. godini zabilježeno je 69 intervencija i 14 ostalih operativnih aktivnosti, što je ukupno 83 događaja, a po vrsti intervencije prevladavaju tehničke intervencije (u/na kući – potres, u cestovnom prometu spašavanje/prometna nesreća i spašavanje životinja na otvorenom) i požarne (požar dimnjaka, požar u cestovnom prometu i ostali požari na otvorenom).

Što se tiče civilne zaštite, na području Grada djeluje Stožer civilne zaštite Grada Nova Gradiška. Stožer civilne zaštite je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u pripremnoj fazi prije nastanka posljedica izvanrednog događaja i tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Stožer civilne zaštite Grada Nova Gradiška ima načelnika Stožera, njegovog zamjenika i 11 ostalih članova Stožera. Administrativno-tehničke poslove za rad Stožera obavlja Odsjek za društvene djelatnosti Grada.

3. VIZIJA, MISIJA I SWOT ANALIZA

3.1. Vizija

Vizija razvoja Grada Nova Gradiška predstavlja željeno stanje grada u budućnosti, a temelji se na analizi trenutnog stanja, SWOT analizi te prijedlozima Radne skupine za izradu Strategije. Vizija obuhvaća sva prioritetna područja te uključuje snage i mogućnosti na kojima je nužno temeljiti budući razvoj na području gospodarstva, javne infrastrukture i zaštite okoliša te unaprjeđenja kvalitete života građana Grada Nova Gradiška.

Nova Gradiška teži postati pametan grad u kojemu sinergijski djeluje 6 čimbenika. Model pametnog grada temelji se na kombinaciji vrijednosti, sposobnosti, znanja i racionalnih odluka samostalnih i savjesnih građana.

Modelom pametnog grada naglašene su sljedeće aktivnosti:

1. Grad treba biti usmjeren na poticanje razvoja poduzetništva i osobito poticati razvoj inovativnih mikro i malih poduzeća kroz razvoj moderne infrastrukture, udruživanje i klasterizaciju.
2. Gradska administracija treba biti dostupna i efikasna te racionalna u upravljanju lokalnim resursima. Potrebno je implementirati moderne tehnologije u svrhu poboljšanja usluge građanima i povećati transparentnost upravljanja te stupanj sudjelovanja građana u procesima odlučivanja.
3. Pri razvoju gradskog prometa i prometne dostupnosti potrebno je primjenjivati nova tehnološka rješenja te uspostaviti sustav niskouglijčnog prometa, optimizirati prometne tokove te racionalno organizirati intermodalni promet.
4. Održivo gospodarenje energijom, otpadom i prirodnim resursima neophodno je za razvoj svakoga grada. Kroz projekte razvoja inovativnih tehnologija, uspostavu novih organizacijskih modela te kvalitetnu edukaciju i promociju moguće je postići promjene ustaljenih dosadašnjih životnih navika.
5. Unaprjeđenje funkcioniranja gradova kao životnih zajednica moguće je kroz implementaciju inovativnih tehničkih i tehnoloških rješenja, npr. koncepti zajedničkih aktivnosti, dijeljenja resursa, prostora i kompetencija te korištenje modernih tehnologija za uspostavu novih kooperacija i proizvodnju novih javnih dobara.
6. Pametno življenje inkorporira sustavno racionalno korištenje prethodnih 5 segmenata u svakodnevnom funkcioniranju pojedinca u cilju poboljšanja kvalitete življenja.

Razvojni koncept Grada Nova Gradiška osmišljen je kroz usmjerenost na razvoj konkurentnog poduzetništva, stvaranje povoljnog poslovnog okruženja te razvoj poljoprivrede i turizma, učinkovito upravljanje infrastrukturom i zaštitom okoliša, kao i povećanje kvalitete kulturnog, društvenog i sportskog života na području Grada Nova Gradiška. Sinergijskim djelovanjem i

realizacijom navedenih razvojnih ciljeva i prioriteta pozitivno se utječe na ostvarenje vizije Grada Nova Gradiška.

Vizija Grada Nova Gradiška do 2025. godine je sljedeća:

Grad Nova Gradiška poželjna je destinacija za život i rad. Poduzetnička, turistička i kulturna prepoznatljivost dio su identiteta Grada. Ulaganja u održivo gospodarstvo, zelenu i digitalnu tranziciju, konkurentnost gospodarstva, jačanje otpornosti na krize te održivi razvoj kao rezultat donose smanjenje društvenih i socijalnih razlika, stvaranje jednakih prilika za sve, te poboljšanje kvalitete života svih žitelja grada Nove Gradiške.

3.2. Misija

Misija Grada u sustavu strateškog planiranja doprinijet će ostvarenju zadanih ciljeva i definirane vizije. Misija Grada stoga jest – sustavno raditi na osiguranju visoke razine kvalitete života svih građana te aktivno provoditi politiku održivog razvoja uz maksimalnu podršku razvoju mikro, malog i srednjeg poduzetništva. Posebnu pažnju treba posvetiti učinkovitom upravljanju raspoloživim prirodnim i društvenim resursima fokusom na razvoj ljudskih potencijala i zadržavanje stanovništva.

3.3. SWOT analiza

SWOT analiza (S – strenghts = snage, W – weaknesess = slabosti, O – opportunities = prilike, T – threats = prijetnje) pri izradi Provedbenog programa Grada Nova Gradiška služi kao jedan od alata kojim se istražuju važne karakteristike vanjskog i unutarnjeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških čimbenika koji mogu odrediti budućnost grada. Snage i slabosti unutar SWOT analize predstavljaju unutarnje čimbenike koji su temelj gospodarskog razvoja Grada, a oni proizlaze iz prethodne cjeline u kojoj je predstavljena analiza stanja prema različitim tematskim područjima za grad Novu Gradišku. Kao čimbenici vanjskog okruženja u SWOT analizi nalaze se prijetnje i prilike, pri čemu je potrebno optimalno iskoristiti sve potencijalne prilike za razvoj i ostvarenje zadane vizije Grada, kao i držati pod kontrolom i ako je moguće ublažiti sve identificirane prijetnje.

SWOT ANALIZA – GRAD NOVA GRADIŠKA				
PODRUČJE	SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
PRORAČUN	Financijska stabilnost proračuna; Realizacija velikog broja projekata iz EU fondova. Proaktivna i efikasna gradska uprava u području razvoja gospodarstva i razvoju investicijskog okruženja	Neravnomjerno raspoređena proračunska sredstva Grada po sektorima; Visoki troškovi održavanja komunalne i ostale infrastrukture	Povećanje prihoda kroz dodatne izvore financiranja – EU fondovi; Smanjenje troškova održavanja infrastrukture i javne rasvjete korištenjem obnovljivih izvora energije i razvojem zelene infrastrukture	Sporost administracije u provedbi natječaja – dugi rok čekanja na Odluku o financiranju projekata Teško predvidljiva održivost određenih projekata Pad gospodarske aktivnosti uzrokovan COVID-19 epidemijom;
GOSPODARSTVO	Usmjerenost na razvoj IKT industrije; Uspješno poslovanje Tehnološkog inkubatora; Program mjera poticanja razvoja poduzetništva i poljoprivrede; Porast broja poduzeća; Industrijski park – konkurentna lokacija za ulaganje, realizirane velike investicije; Stručna radna snaga, izražena radna etika, poduzetnost, spremnost na usavršavanje i prihvaćanje novih tehnologija; Duga tradicija i razvijenost metalo, drvo i prehrambeno prerađivačke industrije;	Nejednaka razvijenost gospodarskih sektora; Premali pojedinačni proizvodni kapaciteti poduzeća koji ne mogu zadovoljiti potražnju; Nesklonost poduzetnika suradnji i zajedničkim nastupima na međunarodnom tržištu; Nedostatak međusektorske suradnje poduzetnika; Nedovoljna zainteresiranost mladih za pojedinim zanimanjima za koje postoji potreba u gospodarstvu /deficitarna zanimanja;	Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja kroz programe, mjere i subvencije; Ulaganje u tehničko-tehnološku obnovu gospodarstava, unaprjeđenje znanja i primjena novih tehnologija; Isticanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva kao generatora povećanja i održanja visokog stupnja zaposlenosti; Otvaranje novih tržišnih segmenata više dodane vrijednosti u IT industriji; Dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja	Spora administracija; Neriješeni imovinsko-pravni odnosi; Rastući troškovi poslovanja; Nepovoljna gospodarska situacija kao posljedica pandemije COVID-19, a koja ima implikacije na rast nezaposlenosti, rezultate poslovanja u gospodarstvu, pad platežne moći i sl.; Odljev stručne i kvalitetne radne snage; Konkurencija u radno-intenzivnim industrijama (iz drugih zemalja članica EU, i zemalja iz okruženja; Niža cijena rada u susjednim zemljama

	Industrijska zona – dostupnost kompletno infrastrukturno opremljenih zemljišta za nova ulaganja po vrlo kompetentnoj cijeni; Projekt Centar kompetencija za napredno inženjerstvo NG	Nedovoljna promocija lokalnog gospodarstva.	projekata iz područja gospodarstva.	Nedovoljna usklađenost obrazovnog sektora s potrebama gospodarstva; Brz razvoj tehnologije koja zahtjeva stalna i visoka ulaganja.
POLOŽAJ I PROMET	Povoljan geostrateški položaj – povezanost sa svim dijelovima RH; Brežuljkasto-nizinski kraj pogodan za razvoj svih gospodarskih sektora; Neposredan pristup međunarodnim cestovnim i željezničkim prometnim pravcima; Blizina glavnog grada –Zagreb i županijskog središta – Slavonski Brod.	Nedovoljna iskorištenost geostrateškog položaja za povećanje atraktivnosti područja Grada; Nedovoljno razvijena prometna infrastruktura; Nepostojanje GIS sustava za područje Grada; Nedovoljna uređenost biciklističkih staza	Privlačenje investicija privatnog i javnog sektora; Dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja projekata iz područja zaštite okoliša i prirode te izgradnje prometne infrastrukture; Poboljšanje cestovne mreže izgradnjom novih prometnica i obilaznica	Zastarjelost željezničke infrastrukture – neuređenost željezničkih prijelaza i željezničkog kolodvora; Zagađenost zraka i tla kao posljedica sve većeg broja prijevoznih sredstava te razvoja prometne infrastrukture; Neusklađenost prostorno-planske dokumentacije na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini; Sporost administracije pri ishođenju dozvola za infrastrukturne projekte.
PRIRODNI RESURSI I TURIZAM	Bogatstvo voda, obradivog tla, šuma, biološke i krajobrazne raznolikosti, mineralnih sirovina; Pristupačan reljef koji omogućuje raznoliku poljoprivrednu proizvodnju; Blizina izletišta Strmac;	Nedovoljna iskorištenost alternativnih izvora energije; Nedovoljno iskorišten potencijal postojećih prirodnih resursa u svrhu održivog rasta i razvoja gospodarstva; Nedovoljna profiliranost i povezanost dostupnih prirodnih	Porast potražnje za specifičnim oblicima turizma temeljenim na prirodnim bogatstvima (izletnički, ruralni, avanturistički); Povezivanje postojećih prirodnih resursa s turističkom ponudom na području Grada; Zaštita prirode i okoliša putem ideja održivog razvoja i	Ljudski faktor kao prijetnja očuvanju prirodnih resursa; Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa; Divlja odlagališta otpada; Tvari i kemikalije korištene u tradicionalnoj poljoprivredi;

	Potencijal razvoja selektivnih oblika turizma – bogatstvo prirodnim resursima, kulturna baština. Aktivnosti i bogati programi Turističke zajednice Grada Nova Gradiška	bogatstava s turizmom i gospodarstvom	zelene infrastrukture.	Klimatske promjene i prirodne katastrofe: poplave, potresi, klizišta, oborine
POLJOPRIVREDA	Značajna površina poljoprivrednog zemljišta; Kvalitetna poljoprivredna zemljišta – pogodna za razvoj brojnih poljoprivrednih kultura; Postojanje poticajnih mjera i potpora za daljnji razvoj i rast poljoprivrednih gospodarstava koje su u konstantnom rastu; Veliki broj aktivnih poljoprivrednih gospodarstava; Postojanje poljoprivrednih zadruga.	Nedovoljno mladih osoba koje se bave poljoprivredom; Nedovoljno korištenje tehnoloških trendova u poljoprivrednoj proizvodnji; Usitnjenost poljoprivrednih površina; Nestabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda; Slaba orijentiranost na ekološku poljoprivredu; Nedovoljni financijski resursi poljoprivrednika za proširenje i usklađivanje proizvodnje; Nedovoljno stručnog znanja i niska razina obrazovanja ljudi koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom i turizmom; Slaba suradnja poljoprivrednika.	Mogućnost iskorištavanja dodatnih izvora financiranja – EU fondovi; Jačanje prepoznatljivosti područja za razvoj eno-gastro turizma; Poticanje prelaska poljoprivrednika u sustav ekološke poljoprivrede; Implementacija tehnoloških digitalnih rješenja za unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje; Udruživanje poljoprivrednika u poljoprivredne zadruge.	Prirodne nepogode; Strana konkurencija u vidu jeftinijih proizvoda; Slab interes poljoprivrednika za promjenu postojećih proizvodnih paradigmi; Usitnjenost zemljišta onemogućava konkurentnu poljoprivrednu proizvodnju; Sporost administracije u provedbi Plana gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH; Jaka konkurencija stranih tržišta; Nacionalna politika usmjerena je na naglašavanje imidža Hrvatske kao obalne i morske zemlje; Niska kupovna moć i slabiji interes domaćeg tržišta;
STANOVNIŠTVO	Demografske mjere koje Grad provodi;	Trend depopulacije; Nezaposlenost mladih osoba;	Subvencije i mjere poticanja za	Nefleksibilni obrazovni sustav i neusklađenost sa

	Razvijen obrazovni i predškolski obrazovni sustav (vrtići) ; Značajna ulaganja u predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje; Povoljna statistika zaposlenosti; Dobra izgrađenost sportske infrastrukture te veliki potencijal sportsko – rekreacijskih programa; Dobra pokrivenost primarnom zdravstvenom zaštitom; Dobra povezanost i obnovljena infrastruktura zdravstvenih ustanova; Programi promocije zdravlja i prevencije bolesti; Velik broj i raznolikost organizacija civilnog društva te sve veća važnost njihovog djelovanja; Bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština	Nepovoljna obrazovna struktura stanovništva; Stalan pad broja učenika; Nedostatak učinkovitog rješavanja socijalnih i gospodarskih problema socijalno ugroženih skupina; Izražen problem iseljavanja mladog i visokoobrazovanog stanovništva; Malen udio visokoobrazovane radne snage; Nedovoljna promocija važnosti zdravog načina života i bavljenja sportom, posebice među mladima; Nedovoljna suradnja i nedostatak umrežavanja udruga s udrugama i ostalim institucijama na EU razini; Nedostatak prostora za djelovanje mladih i djece; Nedostatak kapaciteta za smještaj i brigu starih i nemoćnih	poboljšanje demografske slike; Unapređenje sustava socijalne skrbi za najstarije i ranjivo stanovništvo; Implementacija sustava cjeloživotnog obrazovanja; Povećana dostupnost programa mobilnosti posebno za obrazovni sektor (od predškolskog do visokoškolskog obrazovanja i obrazovanja odraslih); Umrežavanje obrazovnih institucija na razini EU; Dostupnost strukturnih fondova i novih programa Unije kao izvora financiranja projekata iz područja društvenih djelatnosti te projekata udruga civilnog društva.	stvarnim potrebama tržišta rada; Nastavak trenda iseljavanja radno sposobnog i visokoobrazovanog stanovništva; Zatvaranje mikro i malih poduzeća te gubitak radnih mjesta kao posljedica pandemije COVID-19. Negativan prirodan priraštaj; Manjak stručnjaka preventivne medicine; Velika opterećenost i nedostatak opreme u zdravstvu te problem njezine modernizacije i održavanja; Smanjenje proračuna JLS- i institucijama kao posljedica gospodarskih kretanja što dovodi do smanjenog financiranja udruga civilnog društva; Nedovoljno korištenje mogućnosti financiranja od strane EU fondova.
--	--	--	--	---

STRATEŠKI PROJEKT KOJI RJEŠAVA IDENTIFICIRANU SLABOST	SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
Izgradnja i aktivnosti Tehnološkog inkubatora i Centra kompetencija	Popunjene i efikasne tri poduzetničke zone; Poticajno okruženje za poduzetnike; Pozitivan trend rasta i razvoja malih i srednjih poduzeća	Nedostatak poduzetničke potporne infrastrukture; Nedostatak adekvatnih poslovnih prostora za najam; Nedostatak visoko-tehnoloških tvrtki u Poslovnoj zoni	Povećanje broja aktivnih poduzetnika i obrta; Povećanje broja zaposlenih; Konkurentska prednost za nove tvrtke; Poticanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva; Korištenje EU sredstava	Česta promjena /izmjene zakonske regulative; Nestabilnost poslovnog okruženja i pad gospodarske aktivnosti tijekom COVID-19 krize; Mobilnost radne snage
Gradnja i održavanje bazenskog kompleksa	Ulaganja u razvoj turističkog sektora; Povećanje broja i važnosti turističkih sadržaja	Nedostatak turističke atraktivnosti Grada Nova Gradiška; Sezonalnost turističke ponude	Financiranje turističke infrastrukture iz EU sredstava; Prepoznatljivost destinacije na turističkoj karti RH;	Sporost administracije; Problem financijske održivosti; Nepredviđeni troškovi gradnje i obnove zbog povećanja cijena materijala i rada
1. Nogometni stadion – izgradnja natkrivenih tribina i rasvjete stadiona, postavljanje atletske tartan staze; 2. Rekonstrukcija sportskog igrališta u naselju Prvča	Dugogodišnja podrška razvoju sporta; Ostvareni sportski rezultati; Razvijena svijest građana o važnosti bavljenja sportom; Postojanje kvalitetne sportske infrastrukture i sportskih sadržaja	Nedostatak adekvatne sportske infrastrukture za bavljenje rekreativnim i amaterskim sportom	Podizanje kvalitete života stanovništva svih dobnih skupina; Nacionalna promidžba sportaša i sportskih postignuća; Poticanje izvrsnosti u sportskim aktivnostima;	Visoki troškovi održavanja infrastrukture; Nepredviđeni troškovi gradnje i obnove zbog povećanja cijena materijala i rada; Problem financijske održivosti

Projekt BIOSOL – izgradnja fotonaponske elektrane	Tendencija korištenja obnovljivih izvora energije; Povećanje infrastrukturnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	Nedovoljna primjena energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru	EU izvori financiranja; Povećanje kvalitete života; Smanjenje troškova održavanja.	Sporost administracije pri izdavanju dozvola i uvjerenja; Nepredviđeni troškovi gradnje i obnove zbog povećanja cijena materijala i rada.
„Razvoj vodno-komunalne infrastrukture Nova Gradiška, faza 2.“	Zaštita okoliša uz poštivanje načela održivog razvoja; Poboljšanje sustava javne odvodnje, smanjenje gubitaka u sustavu javne vodoopskrbe i rješavanje problema pročišćavanja otpadnih voda	Nezadovoljavajuće izgrađen sustav odvodnje; Veći dio stanovništva koristi privatne sabirne jame kao sustav odvodnje otpadnih voda; Nedostatak uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	EU izvori financiranja; Povećanje kvalitete života	Nepredviđeni troškovi gradnje i zbog povećanja cijena materijala i rada
Adaptacija upravnih zgrada, javnih i društvenih objekata (energetska obnova): Energetska obnova ovojnice bivše <i>Robne kuće</i>, Energetska obnova zgrade <i>Prekršajnog suda</i> u Ulici M. A. Relkovića, Energetska obnova društvenog doma u Naselju Urije i ostali slični projekti	Tendencija korištenja obnovljivih izvora energije	Nedostatak kapaciteta za smještaj i brigu starih i nemoćnih Potreba kontinuiranog održavanja dječjeg vrtića i društvenih domova Potreba završetka projekta izgradnje i obnove društvenih domova.	EU izvori financiranja; Povećanje kvalitete života; Smanjenje troškova održavanja.	Sporost administracije pri izdavanju dozvola i uvjerenja; Nepredviđeni troškovi gradnje i obnove zbog povećanja cijena materijala i rada;
Projektiranje/izgradnja Zlatnog grada – doma za starije u prostoru Vojarne	Unaprijeđena kvaliteta života starijima i nemoćnima	Nedostatak kapaciteta za smještaj i brigu starih i nemoćnih	Priprema projekata i apliciranje na nacionalne, EU fondove i programe; Razvoj novih programa i projekata u suradnji s Centrom za socijalnu skrb	Sve veće potrebe socijalne skrbi u suvremenom društvu

4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA GRADA NOVA GRADIŠKA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2025.

Strateško planiranje i razvoj Grada Nova Gradiška u razdoblju do 2025. godine temeljit će se na postavljenom strateškom okviru koji je dio Provedbenog programa Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021. – 2025. godine. Strateški okvir definiran je kroz 13 razvojnih mjera: uređenje naselja i stanovanje; prostorno i urbanističko planiranje; komunalno gospodarstvo i javne površine; odgoj i obrazovanje; briga o djeci; socijalna skrb; kultura; tjelesna kultura i sport; zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša; protupožarna i civilna zaštita; vodno-komunalna infrastruktura; gospodarski razvoj; lokalna uprava i administracija; demografija te zdravstvo i preventiva. Sve navedene mjere odgovaraju samoupravnom djelokrugu Grada Nova Gradiška. Po usvajanju Plana razvoja Brodsko-posavske županije mjere PP-a povezat će s posebnim ciljevima županije, a u trenutku donošenja Provedbenog programa usklađene su sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine.

U okviru 14 mjera definirane su aktivnosti kroz koje će Grad Nova Gradiška pratiti uspješnost vlastitog strateškog planiranja te provedenih ciljeva i rezultata Provedbenog programa. Svaka od aktivnosti mjerit će se kroz definirane pokazatelje rezultata te utvrđene polazišne i ciljne vrijednosti za određeni pokazatelj rezultata. Uz to, važan element strateškog planiranja je i strateško planiranje proračunskih sredstava koja su potrebna za realizaciju mjera, aktivnosti i projekata. Shodno tome, strateški okvir Provedbenog programa obuhvaća poveznicu s proračunom Grada. Detaljan pregled mjera i aktivnosti s akcijskim i financijskim planom nalazi se u PRILOGU 1. Provedbenog programa Grada Nova Gradiška.

4.1. Razvojne mjere, aktivnosti i projekti

1. Uređenje naselja i stanovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
1.1. izgradnja i uređenje dječjih igrališta	broj novoizgrađenih dječjih igrališta	2	6	P1017 UPRAVLJANJE IMOVINOM
1.2. uređenje i opremanje zgrada i stanova s ciljem unapređivanja uvjeta za život u naseljima	broj objekata koji su potpuno ili djelomično rekonstruirani u sklopu investicijskog održavanja	2	5	
	broj interventnih popravaka stanova u vlasništvu Grada	3	7	

1.3. adaptacija društvenih domova i upravnih zgrada	broj adaptiranih društvenih domova	1	3	
	broj adaptiranih upravnih zgrada	4	4	

2. Prostorno i urbanističko planiranje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
2.1 unaprjeđenje gospodarenja prostorom	broj donesenih dokumenata prostornog uređenja	3	5	P1021 PROSTORNO UREĐENJE

3. Komunalno gospodarstvo i javne površine

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
3.1. održavanje komunalne infrastrukture	površina održavanih javnih površina (m ²)	75.785	83.201	P1018 ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
	maksimalna godišnja potrošnja energije po rasvjetnom tijelu (kWh)	200	200	
	dužina održavanih nerazvrstanih prometnica (m ²)	52.307	52.382	
3.2. unapređenje i izgradnja komunalne infrastrukture	broj izdanih i važećih građevinskih dozvola za rekonstrukciju/izgradnju komunalne infrastrukture	24	38	P1019 GRADNJA OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
	površina rekonstruiranih/izgrađenih javnih površina (m ²)	10.000	17.416	
	dužina novouređenih ili rekonstruiranih prometnica (m')	18.346	19.742	

4. Odgoj i obrazovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
4.1. redovna djelatnost i opremanje osnovnih i srednjih škola i dodjela nagrada učenicima	broj dodijeljenih potpora pri opremanju i informatizaciji osnovnih i srednjih škola	3	5	P1004 PROGRAM OSNOVŠKOLSKOG I SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA
	broj nagrađenih učenika za postignute rezultate na državnim natjecanjima	6	10	
	broj nagrađenih mentora nagrađenih učenika za postignute rezultate na državnim natjecanjima	3	7	
4.2. Subvencije i stipendije u obrazovanju	broj stipendista učenika	13	15	P1005 STIPENDIRANJE UČENIKA I STUDENATA
	broj stipendista studenata	27	30	
	broj studenata koji pohađaju studij Sestrinstva	180	180	

5. Briga o djeci

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
5.1. redovna djelatnost vrtića i predškole	ukupan broj djece u redovnom programu vrtića na području Grada	311	390	P1012 PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
	ukupan broj djece u programu predškole	40	30	
5.2. sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju	broj djece koja ostvaruju pomoć iz državnog proračuna za djecu s poteškoćama u razvoju	8	8	

6. Prava i pomoći iz sustava socijalne skrbi

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
6.1. pomoć obiteljima i kućanstvima	broj obitelji koji su ostvarili pravo na podmirenje troškova stanovanja (podmirenje mjesečnih režijskih troškova)	125	125	P1010 PROGRAM SOCIJALNE SKRBI
	broj obitelji koji su ostvarili pravo na jednokratnu novčanu pomoć za posebno teške prilike	50	50	
	broj umirovljenika koji su ostvarili pravo na jednokratnu novčanu pomoć	240	270	
	broj obitelji koje su ostvarile pravo na troškove ogrjeva	160	180	
	broj hrvatskih branitelja koji su ostvarili pomoć za izgradnju infrastrukture	1	2	
6.2. pomoć djeci i mladima slabijeg imovinskog stanja	broj djece kojima je financirano ljetovanje	40	40	
	broj obitelji sa 6 i više djece koji su ostvarili pravo na pomoć	3	5	
	broj studenata i učenika koji su ostvarili pravo na stipendije po socijalnom kriteriju	6	8	
	broj djece koja su ostvarila pomoć zbog teškoća u razvoju	1	4	

7. Ustanove u kulturi, civilno društvo, sport i javno informiranje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
7.1. razvoj civilnog društva	broj župa kojima Grad dodjeljuje kapitalnu potporu	3	3	P1007 RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA
	broj udruga iz područja civilnog društva koje su ostvarile pravo na financiranje projekata od strane Grada	35	40	
	broj sklopljenih ugovora s udrugama za financiranje od strane Grada	80	80	

	broj sklopljenih ugovora s medijima s ciljem pravovremenog informiranja građana	7	7	
7.2. promicanje kulture i kulturnih sadržaja (Gradski muzej, Gradska knjižnica, POUMAR)	broj kulturnih događaja (izložbi i radionica) u organizaciji Gradskog muzeja Nova Gradiška (godišnje)	27	29	P1013 PROMICANJE KULTURE
	broj organiziranih kulturnih manifestacija i događaja promicanja kulture u organizaciji Gradske knjižnice (godišnje)	38	38	
	broj korisnika koji posjećuju kulturne manifestacije i događaje promicanja kulture	1.740	2.000	
	broj jedinica aktivne knjižne građe u Gradskoj knjižnici	73.040	81.000	
	broj nabavljene opreme (računalna, uredska i sl. oprema) u Gradskoj knjižnici	8	20	
	broj organiziranih kazališnih predstava, projekcija filmova i glazbeno-scenskih djelatnosti (POUMAR, godišnje)	435	452	
7.3. unaprjeđenje dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja	broj održanih radionica, izložbi, predstavljanja knjiga i predavanja te raznih kulturnih manifestacija (POUMAR, godišnje)	62	88	P1008 RAZVOJ ŠPORTA
	broj javnih sportskih terena/ igrališta	6	7	
	broj sportskih klubova (članica Saveza sporta)	24	24	

8. Zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
8.1. unaprjeđenje zaštite okoliša	broj nabavljenih novih spremnika za odvajanje komunalnog otpada	7.684	8.000	P1020 ZAŠTITA OKOLIŠA
	broj kućanstava kojima je omogućeno odvojeno	4.877	4.877	

	prikupljanje otpada			
8.2. izgradnja građevina za gospodarenje otpadom	broj reciklažnih dvorišta	1	2	P1019 GRADNJA PBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
	broj sortirnica i kompostana	0	1	
	broj proširenih ploha postojeće deponije komunalnog otpada	2	3	
8.3. energetska obnova objekata javne i stambene namjene	broj energetski obnovljenih javnih objekata u vlasništvu Grada	8	11	P1017 UPRAVLJANJE IMOVINOM
	broj stambenih zgrada koje dobivaju potporu za energetska obnovu	1	5	

9. Protupožarna i civilna zaštita

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
9.1. poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga	broj nabavljenih vatrogasnih vozila za JVP i DVD	2	4	P1009 ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
	broj nabavljene osobne zaštitne opreme za JVP	0	14	
	broj provedenih ispitivanja opreme JVP	60	120	
	broj provedenih postupaka informatizacije JVP	1	2	
	broj nabavljene opreme za komunikaciju u vatrogastvu	7 (5+2)	23 (14+9)	
	broj osposobljenih članova JVP i DVD-a s područja Grada	14 – JVP 18 – DVD Ljupina 9 – DVD N.Gradiška	14 – JVP 20 – DVD Ljupina 10 – DVD N.Gradiška	
9.2. organizacija i redovan rad sustava zaštite i spašavanja na području samoupravnih jedinice	broj intervencija Javne vatrogasne postrojbe – godišnje	229	90	

	broj intervencija VZG-a (DVD Nova Gradiška i DVD Ljupina) – godišnje	35	10	
9.3. civilna zaštita	broj dokumenata civilne zaštite	1	5	

10. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
10.1. izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje – projekt „Razvoj vodno-komunalne infrastrukture Nova Gradiška“ – faza I. i faza II.	broj novoizgrađenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	0	1	P1022 RAZVOJ SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE
	broj izgrađenih besplatnih priključaka na vodu kroz projekt	2.955	2.955	
	broj km izgrađenog vodovoda	3,7	3,7	
	broj km izgrađene kanalizacijske mreže	32	32	

11. Gospodarski razvoj

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
11.1. unaprjeđenje poljoprivrede	broj m kanalske mreže i uređenih poljskih puteva	19.500+10.680	19.500+10.680	P1016 UNAPRJEĐENJE POLJOPRIVREDE
	broj dodijeljenih potpora poljoprivrednicima (godišnje)	0	10	
11.2. dodjela subvencija poduzetnicima i obrtnicima	broj dodijeljenih potpora poduzetnicima (godišnje)	39	39	P1015 POTICANJE RAZVOJA GOSPODARSTVA

11.3. jačanje poduzetničke infrastrukture uspostavom poslovnih zona	broj poduzetnika u Tehnološkom inkubatoru	15	50	
	postotak izgrađenosti CEKOM-a	0 %	100 %	
11.4. poboljšanje infrastrukturnih uvjeta u postojećim poslovnim zonama	broj km infrastrukturne opremljenosti Industrijskog parka	3,2	3,8	
11.5. poticanje održivog razvoja turizma	broj posjeta gradskim bazenima (godišnje)	0	7.000	P1006 POTICANJE RAZVOJA TURIZMA
	broj posjeta klizalištu (godišnje)	15.000	20.000	
	broj manifestacija i programskih aktivnosti Turističke zajednice (godišnje)	10	12	

12. Lokalna uprava i administracija

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2025.	Stavka u proračunu
12.2. manifestacije grada i međunarodna suradnja	broj održanih manifestacija i događaja (Dan grada i drugo)	2	10	P1003 JAVNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA
12.3. javni radovi	broj zaposlenih na javnim radovima	10	50	
12.4. informatizacija lokalne samouprave	broj nabavljene informatičke i uredske opreme za izvršavanje radnih zadataka zaposlenika gradske uprave	6	12	

13. Demografske mjere

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
14.1. provedba raznih demografskih mjera	broj dodijeljenih pomoći za nabavu opreme za novorođeno dijete	100	100	P1010 PROGRAM SOCIJALNE SKRBI

	broj mladih obitelji koji su ostvarili pravo na potporu za stambeno zbrinjavanje	2	4	
	broj korisnika/roditelja djece koji su ostvarili pravo na sufinanciranje cijene usluga dječjeg vrtića	27	30	

14. Dodatne usluge u zdravstvu i preventivi

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost	Stavka u proračunu
14.1. provođenje Programa deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije	broj provedenih deratizacija	1	1	P1011 DODATNE USLUGE U ZDRAVSTU I PREVENTIVA
	broj provedenih dezinfekcija	2	2	
	broj provedenih dezinfekcija	5	5	
14.2. prevencija kriminaliteta i ovisnosti	broj provedenih aktivnosti kroz dva radna tijela gradonačelnika: KOORDINACIJSKO TIJELO ZA PREVENCIJU OVISNOSTI GRADA NOVA GRADIŠKA I VIJEĆE ZA PREVENCIJU KRIMINALITETA	15	15	
14.3. adaptacija Opće bolnice Nova Gradiška	broj uredenih odjela u Općoj bolnici sufinanciranih od strane Grada	1	1	

4.2. Financijski, akcijski i terminski plan provedbe razvojnih projekata

Naziv projekta	Procijenjena vrijednost projekta (HRK)	Nadležnost za provedbu mjere – koji odjel?	Mogući izvor financiranja	Proračun 2021. (HRK)	Projekcija proračuna 2022. (HRK)	Projekcija proračuna 2023. (HRK)	Okvirna projekcija proračuna 2024. (HRK)	Okvirna projekcija proračuna 2025. (HRK)
Uređenje zapadne strane Trga kralja Tomislava	1.500.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021-2026.; Proračun Grada Nova Gradiška; Višegodišnji financijski okvir 2021.-2027.; ITU mehanizam	0,00	455.000,00, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	1.045.000,00, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	0,00	0,00
Uređenje Cvjetnog trga – ETAPA A	8.588.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti		0,00	45.000, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	0,00	0,00	0,00
Uređenje Cvjetnog trga – ETAPA B	6.365.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti				0,00	0,00	0,00
Sanacija deponije komunalnog otpada izgradnjom nove plohe	10.034.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti		993.418,13, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	7.015.000,00, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	2.025.581,87, okvirna projekcija, nije trenutno u projekciji proračuna	Projekt sa 75 % sufinancira Fond za zaštitu okoliša i energ. učinkovitost	

CEKOM – izgradnja i opremanje objekta	119.203.236,94	Upravni odjel za komunalne djelatnosti	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021- 2026.; Proračun Grada Nova Gradiška; Višegodišnji financijski okvir 2021.-2027.; ITU mehanizam	610.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	78.150.531,29 kuna bespovratnih sredstava, ostatak nije u projekciji proračuna		
Adaptacija Društvenog doma NG	300.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti		150.000,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00	
Adaptacija Opće bolnice Nova Gradiška	600.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti		100.000,00	0,00	0,00	Za radove je donirano 600.000 kuna, Grad Nova Gradiška je dao 100 tisuća, a općine (njih 8) po 50 tisuća kuna.		
Adaptacija Upravne zgrade	4.400.000,00	Upravni odjel za komunalne djelatnosti		2.187.500,00	500.000,00	0,00	0,00	0,00	

5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave dio je procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o Strateškom planiranju. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru Grada Nova Gradiška) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

5.1. Praćenje i izvještavanje

Za provedbu ovoga Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi nadležan je Grad Nova Gradiška na čelu s gradonačelnikom kao odgovornom osobom. Grad Nova Gradiška koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju strateških ciljeva te ispunjenju vizije. Gradonačelnik će imenovati djelatnike stručne službe gradonačelnika koji se biti odgovorni za koordinaciju provedbe u suradnji s imenovanom radnim tijelom. Gradonačelnik je odgovoran za redovno izvještavanje o provedbi Provedbenog programa i uspješnosti zadanih ciljeva. Na godišnjoj osnovi, krajem svake kalendarske godine, a najkasnije do 20. prosinca revidirat će se Provedbeni program Grada Nova Gradiška. Praćenje provedbe odvija se tako da odgovorna osoba priprema godišnja izvješća o provedbi. Gradsko vijeće zaprima i odobrava godišnja izvješća te daje preporuke za unaprjeđenje izvršavanja. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Grada Nova Gradiška bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Grada Nova Gradiška.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- ∠ sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja
- ∠ učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja
- ∠ pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera
- ∠ utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja
- ∠ povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata

- ∠ osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a propisani su Pravilnikom o SP-u.

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi:	Rok za izvješće:
Provedbeni program Grada Nova Gradiška za razdoblje 2021-2025. godine	Polugodišnje	Regionalni koordinator; Lokalni koordinator	Predstavničko tijelo; Koordinacijsko tijelo	do 31. srpnja tekuće godine (za tekuću godinu); do 31. siječnja tekuće godine (za prethodnu godinu)

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

1. Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe
2. Identifikacija zahtjeva praćenja
3. Uspostava mreže osoba za praćenje
4. Izvještavanje o rezultatima; identifikacija mogućih problema
5. Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema
6. Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja

5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja

Postupak vrednovanja akta strateškoga planiranja neovisna je usporedba i ocjena očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinka provedbe Provedbenog programa. Pravilnikom o strateškom planiranju definirana je obveza vrednovanja akata strateškog planiranja samo za srednjoročne i dugoročne akte. Prema tome, obveza vrednovanja Provedbenog programa nije definirana Zakonom o strateškom planiranju, ali ako se ukaže potreba za provedbom istog za

daljnje formiranje javnih politika, a sukladno financijskim mogućnostima Grada, vrednovanje će se provesti prema niže navedenoj metodologiji.

Sustav vrednovanja temelji se na sljedećim parametrima:

- ∠ Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškoga planiranja;
- ∠ Gradonačelnik koji je nadležan za pokretanje izrade akta strateškoga planiranja donosi odluku o početku postupka vrednovanja;
- ∠ Rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškoga planiranja utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškoga planiranja.

Metodologija vrednovanja primijenit će se sukladno pravilima definiranim u Priručniku o strateškom planiranju te Pravilniku o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškoga planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

KLASA: 306-02/21-01/08

URBROJ: 2178/15-02-21-20

Nova Gradiška, 15.12.2021.

Gradonačelnik Grada Nova Gradiška

Vinko Grgić, dipl.ing.arh.

